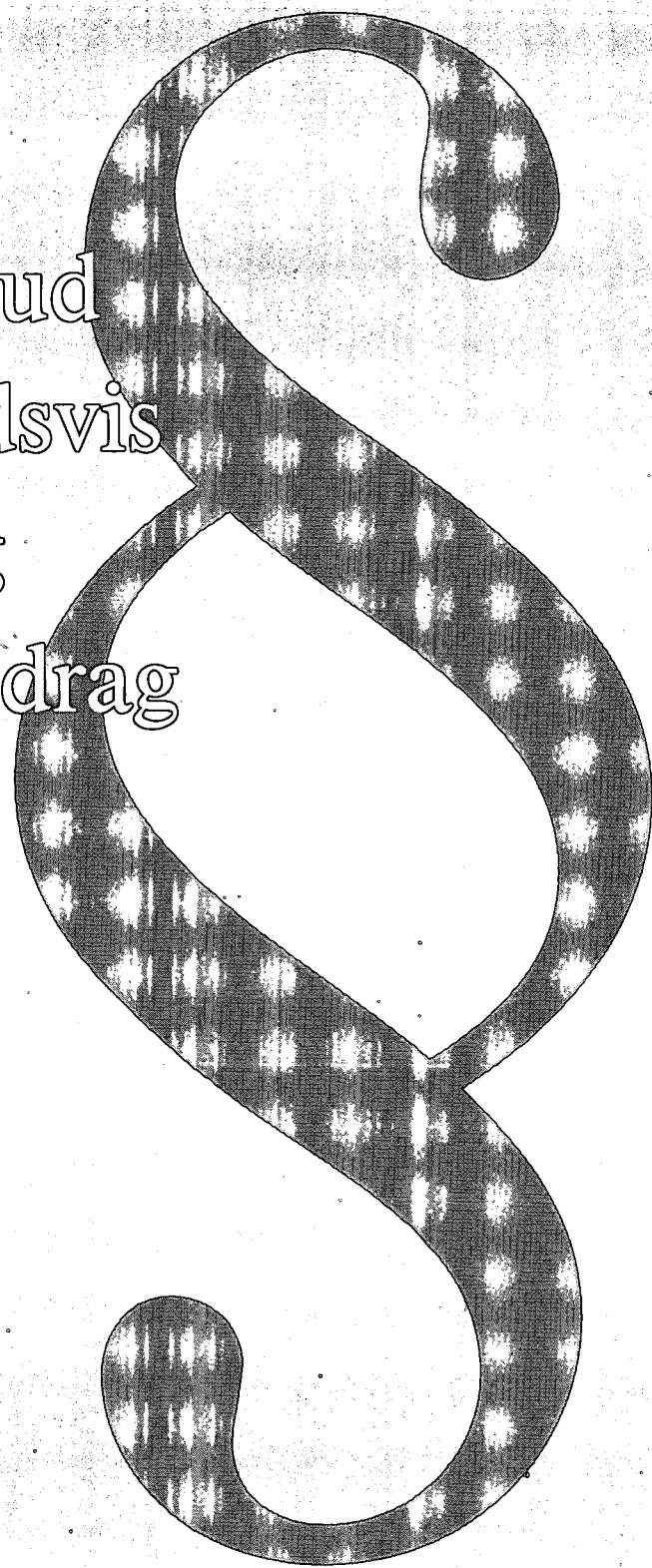

Vejledning om

Børnetilskud
og forskudsvis
udbetaling
af børnebidrag

Januar 1996

Socialministeriet

Kapitel I

Betingelser for retten til børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Indfødsret

2. Retten til ydelser efter loven er betinget af, at barnet eller en af forældrene, der har forældremyndigheden over barnet, har dansk indfødsret, § 5, stk. 1, nr. 1 og § 12, stk. 2.

Kravet om dansk indfødsret er dog efter loven fraveget for personer, der har haft en vis bopælstid her i landet, samt for udlændinge, som har fået opholdstilladelse i Danmark efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven, se punkt 32 og 33. Herudover er kravet om dansk indfødsret fraveget ved EF-forordningen og overenskomster med andre lande, se punkt 34 og 35.

Hjemsted

3. Det er en betingelse for retten til ydelser, at barnet har hjemsted her i landet, § 5, stk. 1, nr. 2 og § 12, stk. 2.

Kravet om hjemsted i Danmark er fraveget ved EF-forordning nr. 1408/71 og ved overenskomster med andre stater, se nærmere punkt 34 og 35. Kravet om hjemsted er tillige fraveget, hvis barnets forældre har ret til at modtage pension i udlandet efter lov om social pension, se punkt 16.

Et barn har normalt hjemsted, hvor dets forældre bor. Baggrunden er, at ydelserne er hjælp til forældrene til opfyldelse af deres forsørgelsespligt over for barnet. Om forståelsen af bopæl henvises til punkt 6.

Når forældrene bor i Danmark, har barnet således normalt hjemsted her, selv om det opholder sig i udlandet. Det gælder f.eks., hvis barnet er på midlertidigt skoleudvekslingsophold, og forældrene dækker udgifterne i forbindelse med udenlandsopholdet. Derimod anses hjemstedsbetingelsen ikke for opfyldt, hvis barnet opholder sig mere langvarigt i udlandet.

Hvis forældrene bor i udlandet, har barnet normalt ikke hjemsted i Danmark, selv om barnet er her. Det gæl-

der, selv om forældrenes ophold i udlandet er tidsbe-
grænset.

Et barn anses dog for at have hjemsted, hvor det selv bor, når det klarer sig selv og har selvstændig bopæl. Det samme gælder, når barnet er anbragt i et andet hjem med adoption for øje, når der er etableret et plejeforhold af andre grunde end forældrenes midlertidige fravær, eller når forbindelsen med forældrene er brudt.

Under et au-pair ophold i udlandet, hvor barnet modtager kost, logi og lommepenge, vil der normalt ikke være ret til børnetilskud, idet den unge må anses for at klare sig selv og have selvstændig bopæl. Der gælder særlige regler, hvis au-pair opholdet finder sted i et EØS-land, se nærmere under punkt 34.

Hvor et barn, der ikke opholder sig hos forældrene, har hjemsted, må afgøres ud fra en konkret vurdering af den fortsatte tilknytning mellem barnet og forældrene. Der må navnlig tages hensyn til barnets alder, formålet med opholdet, under hvilke former barnet har kontakt med forældrene og forsørges af dem samt opholdets varighed, herunder om opholdet uden for hjemmet har midlertidig eller varig karakter.

Det er normalt en forudsætning for, at barnet under ophold i udlandet bevarer hjemsted her, at det kan påregnes, at barnet vil vende tilbage til Danmark.

Et barn, der opholder sig i udlandet, og som ikke har haft ophold her i landet, vil normalt ikke have hjemsted her i landet.

Hvis kun den ene af forældrene har forældremyndigheden, har barnet normalt hjemsted hos den, der har forældremyndigheden. Der kan dog efter omstændighederne være hjemsted hos den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden, hvis barnet opholder sig der i en længere periode. Der kan også være hjemsted i Danmark, hvis barnet bor hos en stedmor eller stedfar i Danmark, og hjemmet således opretholdes der, mens den, der har forældremyndigheden, er i udlandet.

Hvis der er fælles forældremyndighed, men forældrene ikke lever sammen, har barnet normalt hjemsted hos den af forældrene, barnet opholder sig mest hos.

Hvis et barn er ulovligt fjernet fra hjemmet i Danmark til udlandet, vil der i almindelighed være en formodning

for, at fjernelsen bliver midlertidig. Barnet har derfor bevaret hjemsted her. Hvis der kommer oplysninger, der giver grundlag for at vurdere opholdet til at blive af varig karakter, kan betingelsen om hjemsted ikke længere anses for opfyldt. Det kan være tilfældet, hvis barnet opholder sig i et land, der afviser at udlevere barnet til Danmark, eller hvis eftersøgningen i udlandet må opgives.

Ordene “hjemsted her i landet” i § 5, stk. 1, nr. 2, omfatter ikke Grønland og Færøerne.

At barnet ikke har indgået ægteskab

4. Der er ikke ret til ydelser efter loven, hvis barnet har indgået ægteskab, § 5, stk. 1, nr. 3 og § 12, stk. 2.

Retten til ydelser berøres ikke af, at en ung selv har et barn, der har ret til ydelserne.

At barnet ikke er forsørget af offentlige midler

5. Barnet må ikke være anbragt uden for hjemmet efter bistandsloven, ikke sammen med en indehaver af forældremyndigheden være optaget i en døgnforanstaltning efter bistandsloven eller i øvrigt være forsørget af offentlige midler, § 5, stk. 1, nr. 4 og § 12, stk. 2.

Et barn er anbragt uden for hjemmet efter bistandsloven, når barnet efter kommunalbestyrelsens eller børn og unge-udvalgets beslutning har ophold i en døgninstitution eller er anbragt i et opholdssted for børn og unge, jf. bistandslovens § 33, stk. 2, nr. 10 og § 35. Det gælder uanset varigheden af anbringelsen. Et barn er også forsørget af offentlige midler, hvis der udbetales plejeløn.

Kortvarige aflastningsophold uden for hjemmet efter bistandslovens § 33, stk. 2, nr. 5 berører ikke retten til ydelser.

Hvis et barn opholder sig i en døgninstitution efter bistandsloven § 33, stk. 2, nr. 4 sammen med den, der har forældremyndigheden, eller har del i den, anses barnet også for forsørget af offentlige midler. Baggrunden herfor er, at opholdet ikke medfører udgifter til forsørgelse af barnet for den, der har forældremyndigheden.

Et barn anses i øvrigt for forsørget af offentlige midler, når det offentlige yder et beløb, der dækker den væsentligste del af udgifterne ved forsørgelsen. Det gælder, uanset om det drejer sig om foranstaltninger inden for Soci-

alministeriets område eller f.eks. om undervisningsforanstaltninger. Udgifterne til kost og logi anses i almindelighed for at udgøre den væsentligste del af udgifterne ved barnets forsørgelse. Det betyder, at det offentlige skal dække samtlige udgifter til kost og logi, for at barnet anses for forsørget af offentlige midler.

Når et barn opholder sig uden for hjemmet på f.eks. en observationsskole eller lignende, hvor det offentlige afholder udgiften til kost og logi fra mandag til fredag, skal der som udgangspunkt ikke ske bortfald af ydelserne. Der må således foretages en konkret vurdering af om barnet reelt er forsørget af offentlige midler.

Samme konkrete vurdering må foretages, når et barn modtager deltagergodtgørelse eller lignende under ophold på produktionsskole eller tilsvarende beskæftigelsessted.

Under ophold på kostskole, efterskole eller ungdomsskole bevares retten til ydelser normalt, da forældrene betaler for opholdet. Forældrenes egen betaling skal udgøre mere end et symbolsk beløb.

Delvis støtte til opholdet efter bistandslovens § 33, stk. 2, nr. 9 vil som udgangspunkt ikke bevirke, at retten til børnetilskud bortfalder. Hvis det offentlige derimod afholder den fulde udgift til kost og logi på skolen, herunder de udgifter, som forældrene selv skulle afholde, må der foretages en konkret vurdering af om barnet reelt er forsørget af offentlige midler.

Under midlertidig indlæggelse til behandling på sygehus eller lignende anses barnet ikke for forsørget af offentlige midler. Hvis opholdet påregnes at blive af længere varighed, efter praksis mere end ca. 2 måneder, anses barnet dog for forsørget af offentlige midler under hele indlæggelsen.

Hvis en forventet kortere indlæggelse strækker sig over længere tid, skal der ikke ske tilbagebetaling fra indlæggelsestidspunktet.

Under afsoning af fængselsstraf anses den unge for forsørget af offentlige midler, mens dette ikke er tilfældet under anholdelse og varetægtsfængsling.

Retten til ydelser berøres ikke af, at hjemmet modtager kontanthjælp efter bistandsloven. Hvis en familie samlet er på højskoleophold og under opholdet får udbetalt

kontanthjælp efter bistandsloven, stilles barnet som om, det har ophold i eget hjem, og anses ikke for forsørget af offentlige midler.

Et barn er derimod forsørget af offentlige midler, hvis barnet selvstændigt modtager løbende hjælp til forsørgelsen i form af kontanthjælp efter bistandsloven.

Flygtninge, der fra Dansk Flygtningehjælp modtager hjælp, der er udmålt efter reglerne i bistandsloven, er stillet som andre familier i Danmark, der modtager kontanthjælp efter bistandsloven, jf. punkt 33.

Hjælp efter bistandsloven til dækning af enkeltudgifter i særlige tilfælde for barnet eller familien er uden betydning for retten til børnetilskud. Det samme gælder for ydelser efter bistandslovens § 48 til dækning af merudgiften ved forsørgelsen af et barn med vedvarende fysisk eller psykisk lidelse.

Bopæl her i landet

6. Ydelser efter loven kan endvidere kun udbetales, hvis den, der skal have dem udbetalt, har fast bopæl her i landet, § 5, stk. 1, nr. 5 og § 12, stk. 2. Bopælskravet er fraveget i særlige tilfælde, se nedenfor.

Kravet om fast bopæl skal være opfyldt af den, der skal have børnetilskud udbetalt efter § 8 og § 9, se punkt 21. For forskudsvis udbetaling af børnebidrag skal kravet være opfyldt af den bidragsberettigede.

Personer, der opholder sig i udlandet, anses ikke for at have bevaret fast bopæl i Danmark, selv om opholdet i udlandet er tidsbegrænset, og selv om de fortsat er skattepligtige her i landet eller er tilmeldt folkeregistret. Bopæl anses dog for bevaret under kortvarige ophold i udlandet, der normalt er af højst 6 måneders varighed.

Ved ferieophold i udlandet kan bopæl og hjemsted i Danmark anses for bevaret, hvis varigheden af opholdet på forhånd er fastlagt til under et år.

Personer, der er udstationeret, har ikke ret til ydelser under udstationeringen, se dog nedenfor 2) og 3).

Ordene "bopæl her i landet" i § 5, stk. 1, nr. 5, omfatter ikke Grønland og Færøerne.

Bopælskravet er fraveget i følgende tilfælde:

- 1) Personer, der har ret til at modtage pension i udlan-

det efter lov om social pension, kan få udbetalt det særlige børnetilskud i udlandet, § 5, stk. 1, nr. 5, 2. punktum, se nærmere punkt 16.

- 2) Efter EF-forordning nr. 1408/71 kan statsborgere i Danmark og i andre EØS-lande have ret til børnetilskud, mens de opholder sig eller bor i et andet EØS-land, se nærmere punkt 34.
- 3) Desuden kan bopælskravet være fraveget ved konventioner med andre lande, se nærmere punkt 35.

Hvornår betingelserne skal være opfyldt

7. Betingelserne for retten til børnetilskud skal være opfyldt ved begyndelsen af det første døgn i kvartalet, § 6, stk. 2. For personer, der har ret til ydelser efter EF-forordning nr. 1408/71, se punkt 20.

Hvis betingelserne ikke er opfyldt ved begyndelsen af det første døgn i kvartalet, bortfalder retten til børnetilskud i hele det pågældende kvartal.

Om tidspunktet for første udbetaling af børnetilskud henvises til punkt 20.

Betingelserne for forskudsvis udbetaling af bidrag til et barns underhold skal være opfyldt på bidragets forfaldsdag, § 12, stk. 2 og 4.

Hvis betingelserne ikke er opfyldt på forfaldsdagen, bortfalder retten til bidragsforskud således i hele den pågældende bidragsperiode.

Kapitel II

Børnetilskud og ydelser til særlige grupper af børn

Ordinært børnetilskud til enlige forsørgere

8. Ordinært børnetilskud ydes til et barn under 18 år, når den, der alene har forældremyndigheden, eller som har del i forældremyndigheden over et barn, er enlig forsørger, § 2, nr. 1.

Ordinært børnetilskud ydes desuden, når begge eller kun den ene af indehaverne af forældremyndigheden er enlig, og barnet opholder sig lige meget hos begge, medmindre barnet er tilmeldt folkeregistret hos den, der ikke er enlig, § 2, nr. 2.

Retten til ordinært børnetilskud afhænger således af forholdene hos den, der har forældremyndigheden eller har del i den.

Hvis et barn opholder sig mest hos eller – efter at barnet er flyttet hjemmefra – har mest tilknytning til den ene af to ikke samlevende forældre med fælles forældremyndighed, og den pågældende er enlig, skal der udbetales ordinært børnetilskud efter § 2, nr. 1.

I § 2, nr. 2 er fastsat regler om udbetaling af børnetilskud i de tilfælde, hvor barnet opholder sig lige meget hos to ikke samlevende forældre med fælles forældremyndighed, og begge eller kun den ene af forældrene er enlig forsørger. Der ydes ordinært børnetilskud, medmindre barnet er tilmeldt folkeregistret på adressen hos den af forældrene, der ikke er enlig. Der er ret til ordinært børnetilskud, selvom barnet har selvstændig folkeregisteradresse.

Det er en betingelse, at forsørgeren er reelt enlig.

En person, der er gift eller lever i et registreret partnerskab, kan kun anses som enlig forsørger, når den pågældende er separeret eller lever adskilt fra ægtefællen/partneren på grund af uoverensstemmelse. Den anden ægtefælles/partners fravær på grund af sygdom, bortrejse eller optagelse i plejehjem betragtes ikke som op hævelse af samlivet med den virkning, at der kan udbetales ordinært børnetilskud, medmindre der samtidig er

tale om samlivsophævelse på grund af uoverensstemmelse. Der kan heller ikke udbetales ordinært børnetilskud, selv om der er tale om et særbarn.

En person, der ikke er gift, anses kun for enlig, hvis pågældende ikke lever i ægteskabslignende forhold med den anden af forældrene, eller med en anden person. Der foreligger et ægteskabslignende forhold, når parterne gennem kontante bidrag, arbejde i hjemmet eller på anden måde bidrager til den fælles husførelse, og der er tale om et samlivsforhold, der kan føre til ægteskab eller registreret partnerskab efter dansk ret.

Det vil i almindelighed være en forudsætning, at parterne har samme bopæl, men den formelle tilmelding til folkeregistret er ikke afgørende. Det er derfor ikke tilstrækkeligt til at statuere ægteskabslignende eller partnerskabslignende forhold, at kommunen alene via folkeregistret bliver bekendt med, at en anden person er tilmeldt børnetilskudsmodtagerens adresse.

Afgørelsen om udbetaling af ordinært børnetilskud må således træffes ud fra en konkret vurdering af, om der består et ægteskabslignende eller partnerskabslignende forhold.

Det udelukker ikke retten til ordinært børnetilskud, at den, der har forældremyndigheden, bor i samme kollektiv som den anden af barnets forældre. Det er dog en betingelse, at den, der har forældremyndigheden, ikke lever i ægteskabslignende forhold med den anden af forældrene eller med en anden person. Et bofællesskab, der alene består af far, mor og barn, betragtes normalt ikke som et kollektiv.

Efter § 2, nr. 3 ydes ordinært børnetilskud, når den ene ægtefælle/registrerede partner er indsat i institutioner under Kriminalforsorgen ud over 3 måneder og den anden ægtefælle/partner er enlig. Bestemmelsen omfatter indsættelse i institutioner under Kriminalforsorgen i form af varetægtsfængsel, fængselsophold eller anden frihedsberøvende foranstaltning i henhold til dom, f.eks. i institutioner under sygehusvæsenet. Det er en betingelse, at indsættelsen skal vare ud over 3 måneder. En kortvarig indsættelse giver derfor ikke ret til børnetilskud. Desuden er det en betingelse, at den indsattes ægtefælle/partner ikke lever sammen med en tredje person,

men er reelt enlig. Bestemmelsen i § 2, nr. 3 omfatter både fællesbarn og særbarn. Retten til børnetilskud til den indsattes særbarn er betinget af, at barnet opholder sig hos ægtefællen, samt at den indsatte har forældremyndighed over barnet eller har del heri.

Ved samlivsophævelse mellem personer, der ikke er gift eller har fået deres partnerskab registreret, er det ikke en betingelse, at samlivsforholdet er ophørt på grund af uoverensstemmelse.

Hvis en ægtefælle er meldt savnet i Danmark eller i udlandet, kan kommunalbestyrelsen ud fra en samlet vurdering anse den anden ægtefælle for enlig forsørger med ret til ordinært børnetilskud.

Ekstra børnetilskud til enlige forsørgere

9. Der ydes et ekstra børnetilskud, når den, der har forældremyndigheden over et eller flere børn, har barnet hos sig og får udbetalt ordinært børnetilskud som enlig forsørger efter § 2, nr. 1, 2 og 3, § 3.

Der ydes kun ét ekstra børnetilskud, uanset om der er et eller flere børn.

Det er en betingelse for udbetaling af det ekstra børnetilskud, at den af forældrene, der har ret til det ordinære børnetilskud, har barnet (et af børnene) hos sig. Hvis barnet bor hos den anden af forældrene eller hos andre, er der ikke ret til ekstra børnetilskud, men kun til ordinært børnetilskud.

Betingelsen om, at den, der har forældremyndigheden, skal have barnet hos sig, er opfyldt, selv om barnet er midlertidigt fraværende fra hjemmet på grund af skolegang eller lignende uddannelse, hvis den pågældende fortsat forsørger barnet. Betingelsen kan ligeledes ud fra en konkret vurdering anses for opfyldt, selv om barnet flytter på eget værelse, f.eks. på grund af pladsmangel i hjemmet. Det forudsættes, at forældremyndighedsindehaveren i samme omfang som før fraflytningen afholder udgifterne til barnets daglige fornødenheder.

Når den ene af to ikke samlevende forældre med fælles forældremyndighed modtager ordinært børnetilskud, kan der også ydes ekstra børnetilskud, hvis pågældende har barnet hos sig.

Hvis forældremyndigheden over et forældreløst barn

tillægges en advokat eller en anden person i kraft af offentlig stilling, og barnet ikke opholder sig hos denne, kan der udbetales ordinært børnetilskud, men ikke ekstra børnetilskud, uanset om pågældende er enlig.

Ansøgning om ordinært og ekstra børnetilskud til enlige forsørgere

10. Ordinært og ekstra børnetilskud til enlige forsørgere udbetales efter ansøgning herom, § 6, stk. 1. Ansøgningen kan indgives skriftligt eller mundtligt. Kommunalbestyrelsen har pligt til at påse, at betingelserne for at få udbetalt børnetilskud er opfyldt.

Det vil normalt være tilstrækkeligt, at ansøgeren dokumenterer sin ret til børnetilskud ved en erklæring om, at pågældende er reelt enlig, se punkt 8.

Kommunalbestyrelsen bør ikke tage hensyn til anonyme anmeldelser eller søge oplysninger hos tredjemand, f.eks. hos en døgninstitution, om en ansøgers personlige forhold.

Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid kræve, at erklæringen skal fornys. Anmodning fra kommunalbestyrelsen om en ny erklæring medfører dog ikke, at udbetaling af ordinært og ekstra børnetilskud ophører, og at disse tilskud skal søges påny.

Inddragelse af ordinært og ekstra børnetilskud bør kun finde sted, når der er begrundet formodning om, at betingelserne for udbetaling ikke længere er til stede. Træffer kommunen beslutning om at standse udbetalingen, er dette at betragte som en ny afgørelse, der skal behandles efter almindelige forvaltningsretlige principper om bl.a. partshøring, meddelelse af afgørelsen med begrundelse samt klagevejledning.

Forsørgeren har pligt til at holde den udbetalende myndighed underrettet om de ændringer i sine forhold, der kan medføre bortfald af ydelserne, se punkt 41.

Ordinært børnetilskud til pensionister

11. Ordinært børnetilskud til pensionister ydes, når begge et barns forældre modtager folkepension eller førtidspension efter lov om social pension, § 2, nr. 4. Det ydes også, når folkepension eller førtidspension til en eller begge af to pensionsberettigede forældre ikke udbeta-

Vejledning om

**Børnetilskud
og forskudsvis
udbetaling
af børnebidrag**

les, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse, § 2, nr. 5.

Der er ikke ret til ordinært børnetilskud, hvis en pension er bortfaldet som følge af indtægter, eller hvis førtidspension frakendes eller bliver hvilende. Om indtægtsregulerede pensioner se nærmere under punkt 16.

Det er kun folke- og førtidspension efter lov om social pension, der giver ret til ordinært børnetilskud. Personer, der modtager invaliditetsydelse, har således ikke ret til børnetilskuddet. Lovens betingelser er heller ikke opfyldt, hvis der modtages privat pension eller udenlandsk offentlig pension.

Der kan udbetales ordinært børnetilskud til børn boende hos pensionistægtepar eller samlevende pensionister, selv om den ene ikke er far eller mor til børnene. Der sker således ligestilling for alle pensionistpar, uanset at kun den ene har del i forældremyndigheden.

Særligt børnetilskud til forældreløse

12. Der ydes et særligt børnetilskud, der svarer til to normalbidrag for et barn under 18 år, når ingen af barnets forældre lever, § 4, stk. 2.

Hvis moren er død, og faderskabet ikke er fastslået, anses barnet for forældreløst.

Om ret til særligt børnetilskud, hvis dødsattest ikke kan skaffes, se punkt 14.

Flygtninge under 18 år, der er kommet her til landet uledsaget eller ledsaget af andre end deres biologiske forældre, anses for forældreløse i børnetilskudslovens forstand, hvis de biologiske forældres opholdssted er ukendt.

Det afskærer ikke retten til særligt børnetilskud, at forældremyndigheden og dermed værgemålet er tillagt en anden, da det kun er forældre, der har forsørgelsespligt. Hvis der udbetales plejeløn, bortfalder retten til børnetilskud, da barnet er forsørget af offentlige midler, se punkt 5.

Om ret til særligt børnetilskud ved bopæl i et andet EØS-land henvises til punkt 34.

Særligt børnetilskud, når faderskabet til barnet ikke er fastslået

13. Der ydes et særligt børnetilskud, der svarer til ét normalbidrag, for et barn under 18 år, når faderskabet til

barnet ikke er fastslået, § 4, stk. 3, nr. 1. Det særlige børnetilskud udbetales, uanset hvad der er årsagen til, at faderskab ikke er fastslået.

Hvis der rejses faderskabssag, udbetales det særlige børnetilskud under sagen. Moren skal gøres opmærksom på, at der kan blive krav om tilbagebetaling, hvis faderskab fastslås. Det særlige børnetilskud udbetales, indtil der foreligger et sådant retsgrundlag, at der kan udfærdiges dansk bidragsresolution.

Hvis en faderskabssag afsluttes, uden at nogen er anset som far til barnet, udbetales det særlige børnetilskud fortsat.

Hvis sagen afsluttes med, at faderskab bliver fastslået, har det offentlige krav på, at moren tilbagebetaler det beløb, der er udbetalt som særligt børnetilskud under urigtige forudsætninger. I disse tilfælde kan der normalt udfærdiges en bidragsresolution og på det grundlag være ret til bidragsforskud. I så fald kan tilbagebetalingskravet gennemføres ved, at det særlige børnetilskud omkonteres til forskudsvis udbetalt bidrag og søges inddrevet hos den bidragspligtige. Hvis der ikke udfærdiges bidragsresolution, eller hvis betingelserne for forskudsvis udbetaling ikke er opfyldt, f.eks. fordi faren bor sammen med barnet, må kravet om tilbagebetaling gøres gældende over for moren.

Der kan ikke ydes særligt børnetilskud til et barn i ægteskab, selv om der rejses sag om, at en anden end ægtefællen er far til barnet. Der kan heller ikke ydes særligt børnetilskud, fordi ægtefællens opholdssted er ukendt, og der derfor ikke kan udfærdiges en bidragsresolution.

Hvis en person, der oprindelig er anset som far, efterfølgende frifindes i en faderskabssag, uden at nyt faderskab fastslås, kommer det særlige børnetilskud først til udbetaling for tiden efter domsafsigelsen. Selv om barnets ændrede status principielt først gælder fra dommens dato, kan inddrivelse af en eventuel restance med bidrag, der har været udlagt forskudsvis forud for dommen, efter omstændighederne undlades.

Hvis barnets status ændres ved, at faderskab fastslås, kræves det særlige børnetilskud, der er udbetalt for tiden før barnets ændrede status, i almindelighed ikke tilbagebetalt. Det gælder f.eks., hvis statsamtet efter § 10, stk. 2,

i lov om børns retstilling har fritaget moren for at opgive, hvem der er eller kan være barnets far. Det særlige børnetilskud kræves derimod tilbagebetalt, hvis moren har modvirket sagens opklaring, og det er grunden til, at faderskabet ikke tidligere er fastslået.

Særligt børnetilskud, når kun en af forældrene lever

14. Der ydes et særligt børnetilskud, der svarer til ét normalbidrag for et barn under 18 år, når kun én af barnets forældre lever, § 4, stk. 3, nr. 2.

Der ydes særligt børnetilskud, selv om afdøde ikke var bidragspligtig.

Hvis den længstlevende af forældrene ikke har forældremyndigheden og ikke får den tillagt, men er bidragspligtig, har den, der får tillagt forældremyndigheden, ret til såvel et særligt børnetilskud som et normalbidrag, eventuelt som bidragsforskud.

Der ydes særligt børnetilskud, selv om den længstlevende af forældrene gifter sig. Hvis barnet adopteres af ægtefællen, bortfalder retten til særligt børnetilskud.

Der skal ikke foretages fradrag i det særlige børnetilskud, hvis barnet får ret til forsørgertabserstatning (f.eks. børnepension, arbejdsskadeerstatning og/eller lignende).

Hvis det ikke er muligt at skaffe dødsattest, kan særligt børnetilskud udbetales, når kommunalbestyrelsen ud fra en konkret vurdering finder det overvejende sandsynligt, at en af forældrene er død.

Om ret til særligt børnetilskud ved bopæl i et andet EØS-land henvises til punkt 34.

Særligt børnetilskud, når barnet adopteres af en enlig

15. Der ydes et særligt børnetilskud, der svarer til ét normalbidrag for et barn under 18 år, når barnet, efter at forældremyndighedens indehaver er død, adopteres af dennes ægtefælle eller af en enlig person, § 4, stk. 3, nr. 3.

Det kræves ikke, at adoptanten er i slægt med barnet. Bestemmelsen tager sigte på adoptioner, hvor der før forældremyndighedsindehaverens død har været en vis form for tilknytning mellem barnet og adoptanten. Enlige adoptanter, der adopterer et udenlandsk barn gennem en af de organisationer, der er godkendt af justitsministeren

efter adoptionslovens § 30, er ikke omfattet af bestemmelsen.

Tilskuddet ydes fortsat, selv om adoptanten senere indgår ægteskab, medmindre ægtefællen adopterer barnet.

Særligt børnetilskud til pensionister

16. Der ydes et særligt børnetilskud, der svarer til ét normalbidrag, til et barn under 18 år, når en af eller begge barnets forældre modtager folkepension eller førtidspension efter lov om social pension. Det ydes også, når folkepension eller førtidspension til én eller begge af to pensionsberettigede forældre ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse, § 4, stk. 3, nr. 4 og nr. 5.

Retten til særligt børnetilskud for børn af pensionister er betinget af, at der ikke er fastsat og ikke kan fastsættes underholdsbidrag til barnet efter lov om børns retsstilling, § 5, stk. 2, 1. punktum.

Der ydes særligt børnetilskud efter § 4, stk. 3, nr. 4, når forældrene lever sammen med barnet og derved opfylder deres forsørgelsespligt.

Der kan derimod ifølge § 5, stk. 2, 1. punktum ikke udbetales særligt børnetilskud til en pensionist, som har barnet hos sig, hvis pågældende ikke lever sammen med den anden af forældrene, da der i disse tilfælde er fastsat eller kan fastsættes underholdsbidrag. Der kan heller ikke udbetales særligt børnetilskud, selv om retten til bidrag bortfalder, fordi barnet kan forsørge sig selv. Der kan fastsættes underholdsbidrag igen, hvis barnet ikke længere kan forsørge sig selv.

Hvis en pensionist skal betale underholdsbidrag efter lov om børns retsstilling, ydes det særlige børnetilskud til hel eller delvis dækning af pensionistens forpligtelser, § 5, stk. 2, 2. punktum. Er bidragspligten fastsat til mere end normalbidraget, må det overskydende beløb dækkes af pensionisten selv.

Børnetilskuddet udbetales kvartalsvis, jf. § 7 og § 10, 1. punktum samt punkt 20. Det betyder, at hvis en pensionist sættes i bidrag med virkning fra f.eks. den 1. september, kan det særlige børnetilskud til dækning af bidragsforpligtelsen først udbetales fra og med oktober kvartal.

Det særlige børnetilskud er ment at skulle dække pensionistens faktiske forsørgelsespligt og kan ikke udbetales, hvis barnet forsørger sig selv. Er barnet selvforsørget, har den bidragspligtige adgang til at få bidragsresolutionen ophævet hos statsamtet (se nærmere herom under punkt 24). Hvis denne adgang er til stede, men pensionisten ikke ønsker at benytte sig af den, er betingelsen for ret til det særlige børnetilskud ikke opfyldt.

Særligt børnetilskud kan ikke udbetales til dækning af særlige bidrag pålagt efter lov om børns retsstilling i forbindelse med barnets fødsel, dåb, konfirmation eller i anden anledning, jf. § 15 og punkt 25.

Der udbetales særligt børnetilskud, selv om en pension alene udbetales med beløb til personlige fornødenheder i forbindelse med plejehjemsophold eller andet institutionsophold. Fra 1. januar 1995 er pensionsloven ændret, således at alle beboere på plejehjem og visse andre institutioner herefter får deres pension udbetalt på lige fod med pensionister, der bor i eget hjem.

Hvis førtidspension frakendes eller bliver hvilende efter lov om social pension, bortfalder det særlige børnetilskud. Der udbetales ikke særligt børnetilskud, hvis en pension helt er bortfaldet på grund af indtægter.

Førtidspensionister har derimod ret til det særlige børnetilskud, så længe de modtager en eller flere af de pensionsydelse, som ikke kan indtægtsreguleres (førtidsbeløb, invaliditetsbeløb eller erhvervsudygtighedsbeløb).

Det er kun folke- og førtidspension efter lov om social pension, der giver ret til særligt børnetilskud. Personer, der modtager invaliditetsydelse, har således ikke ret til børnetilskuddet. Lovens betingelser er heller ikke opfyldt, hvis der modtages privat pension eller udenlandsk offentlig pension.

Det særlige børnetilskud kan ydes til opfyldelse af en pensionists bidragsforpligtelse, når den bidragsberettigede og barnet opholder sig i udlandet, § 5, stk. 2, 3. punktum.

Har en pensionist ret til at modtage pension i udlandet efter lov om social pension, er der også ret til det særlige børnetilskud, § 5, stk. 1, nr. 5, 2. punktum. I denne situation fraviges samtidigt kravet om, at barnet skal have hjemsted her i landet, jf. punkt 3. Retten til børnetilskud-

det er ikke betinget af, at barnet er født i Danmark, inden pensionisten flytter til udlandet.

Der ydes særligt børnetilskud, hvis en bidragsforpligtelse er fastsat efter et udenlandsk bidragsdokument, når bidragsdokumentet efter international konvention umiddelbart danner grundlag for tvangsinddrivelse her i landet.

Hvis satsen for det særlige børnetilskud overstiger det bidrag, pensionisten skal betale efter lov om børns retsstilling, nedsættes det særlige børnetilskud til det beløb, bidragsresolutionen lyder på. Der kan således ikke blive tale om et overskydende beløb.

Om udbetaling af særligt børnetilskud til en bidragspligtig pensionist henvises til punkt 20 (hvornår børnetilskud udbetales) og punkt 21 (til hvem børnetilskud udbetales).

Særligt børnetilskud, når der ifølge overenskomst med andre stater ikke kan udfærdiges dansk bidragsresolution

17. Der ydes et særligt børnetilskud, der svarer til ét normalbidrag for et barn under 18 år, når der efter overenskomst med andre stater ikke er mulighed for at udfærdige bidragsresolution, der kan danne grundlag for forskudsvis udbetaling af bidrag, § 4, stk. 3, nr. 6.

Reglen har kun praktisk betydning, hvis bidragspligtige bor i et andet nordisk land og er pålagt et privatretligt bidrag på 0 kr.

Det er en forudsætning for at udbetale særligt børnetilskud efter denne bestemmelse, at det ved overenskomst med det pågældende land er bestemt, at kompetencen til at fastsætte bidrag tilkommer myndighederne i dette land, og at bidragsdokumenter udfærdiget i det pågældende land giver samme adgang til forskudsvis udbetaling af børnebidrag her i landet som danske bidragsdokumenter, se § 11, stk. 3 og punkt 23. Sådan overenskomst har Danmark indtil nu kun indgået med de nordiske lande.

I andre nordiske lande, f.eks. i Sverige afhænger det beløb, der pålægges en bidragspligtig af den pågældendes økonomiske forhold, hvorfor en ubemidlet normalt vil få pålagt et privatretligt bidrag på 0 kr. Dette udelukker dog ikke bidragsberettigede fra at få børnebidrag udbetalt forskudsvis i de pågældende lande.

Hvis den bidragsberettigede imidlertid bor i Danmark, vil den pågældendes adgang til forskudsvis udbetaling af børnebidrag være betinget af en privatretlig bidragsresolution. Da kompetencen til at fastsætte størrelsen af bidraget tilkommer myndigheder i det andet nordiske land, vil bidragsberettigede være afskåret fra at få udlagt bidrag forskudsvis, når bidraget er fastsat til 0 kr.

Der ydes i sådanne tilfælde et særligt børnetilskud.

Der kan ikke udbetales særligt børnetilskud, hvis der er fastsat et beløb i resolutionen, uanset om dette er mindre end normalbidraget, se punkt 25 om bidragsforskuddets størrelse.

Hvis årsagen til, at der ikke er pålagt noget bidrag er, at de almindelige betingelser (alder m.v.) ikke er opfyldt efter lovgivningen i det land, hvor bidrag skal fastsættes, udbetales der ikke særligt børnetilskud.

Det særlige børnetilskud kan heller ikke anvendes som kompensation for en manglende bidragsresolution, f.eks. fordi den bidragspligtige (forsørgeren) bor i udlandet eller har ukendt opholdssted. Statsamtet kan give oplysninger om muligheden for eventuelt at få fastsat en dansk bidragsresolution i disse tilfælde.

Flerbørnstilskud

18. Ved flerbørnsfødsler, dvs. samtidig fødsel af flere levendefødte børn (tvillinger, trillinger m.v.) udbetales for hvert barn et årligt beløb – flerbørnstilskud – indtil børnene fylder 7 år, § 10 a, stk. 1.

Flerbørnstilskud udbetales kvartalsvis forud uden forudgående ansøgning, og reglerne i § 5, stk. 1, og § 6, stk. 2, samt §§ 8-10 finder anvendelse også for flerbørnstilskud, § 10 a, stk. 2 og 4, se punkt 2-7 samt 20 og 21.

Bestemmelsen indeholder ikke krav om, at børnene har samme bopæl. Det betyder, at tilskuddet også kan ydes, hvis forældrene senere bliver skilt eller flytter fra hinanden, og børnene får bopæl hos hver af forældrene. Det berører heller ikke retten til flerbørnstilskud, at forældrene får forældremyndigheden over hver sin tvilling eller deler forældremyndigheden over børnene. På samme måde opretholdes tilskuddet for den ene tvilling, hvis den anden f.eks. anbringes uden for hjemmet og dermed ikke opfylder betingelserne efter § 5, stk. 1. Afgår

den ene tvilling ved døden før det fyldte 7. år, ophører tilskuddet for den anden tvilling.

Flerbørnstilskud ydes tillige for adopterede, samtidig fødte søskende (tvillinger, trillinger m.v.), § 10 a, stk. 3. Der kan ikke ydes flerbørnstilskud til andre samtidig adopterede børn som ikke er tvillinger m.v. Retten til ydelser erhverves, når børnene får ophold hos den familie, der har dem i pleje med henblik på adoption, og børnene har fået opholdstilladelse her i landet, § 10 a, stk. 3, 2. pkt. De nærmere regler om adoption af udenlandske børn, herunder kravet om opholdstilladelse, findes i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 597 af 5. september 1986, som ændret ved bekendtgørelse nr. 783 af 14. december 1988.

Adoptionstilskud

19. Til forældre, der adopterer et udenlandsk barn, ydes der et engangsbeløb - adoptionstilskud - til dækning af udgifter i forbindelse med adoptionen, § 10 b, stk. 1, 1. pkt. Adoptionstilskuddet ydes pr. barn, hvis der adopteres flere børn samtidig f.eks. søskende.

Det er en betingelse for at opnå adoptionstilskud, at barnet er formidlet af en af de organisationer, der er godkendt af justitsministeren efter adoptionslovens § 30, jf. § 10 b, stk. 1, 2. pkt. De godkendte organisationer er:

Adoption Center, Danadopt og Terres des Hommes.

Adoptionstilskuddet kan ikke ydes i tilfælde, hvor den adoptionssøgende selv har etableret kontakten til myndigheden, institutionen eller barnet/forældrene i udlandet. Har en af de ovennævnte organisationer medvirket i en sådan adoption, er det en forudsætning for adoptionstilskud, at organisationen fuldt og helt står inde for forløbet af adoptionen på samme måde som ved adoption formidlet af organisationen. Adoptionstilskud kan ikke ydes til familie- og stedbarnsadoptioner.

Det er desuden en betingelse for at opnå adoptionstilskud, at de almindelige betingelser i lovens § 5 er opfyldt, herunder at adoptanterne eller en af dem har fast bopæl her i landet. Der henvises til punkt 6.

Adoptionstilskuddet udbetales af kommunen, når den adoptionsundersøgende myndighed kan attestere, at barnet er ankommet her til landet, § 10 b, stk. 2. Der kræves

ikke dokumentation for de afholdte udgifter i forbindelse med adoptionen.

Kapitel III

Udbetaling af børnetilskud

Hvornår børnetilskud udbetales

20. Børnetilskud udbetales kvartalsvis forud, § 7. Udbetalingen sker senest den 20. i kvartalets første måned.

Børnetilskud udbetales første gang for kvartalet efter det kvartal, i hvilket retten til tilskuddet er erhvervet, og sidste gang for det kvartal, i hvilket retten til tilskuddet ophører, § 10, 1. punktum.

Når et barn bliver født f.eks. 1. januar, erhverves retten til børnetilskud i januar kvartal, og tilskud udbetales første gang for april kvartal.

Når et barn fylder 18 år 1. januar, ophører retten til børnetilskud i januar kvartal, og tilskud udbetales sidste gang for dette kvartal.

Hvis retten til børnetilskud opstår og bortfalder i samme kvartal, kan der ikke udbetales børnetilskud, da betingelserne skal være opfyldt ved begyndelsen af det første døgn i kvartalet.

Da ordinært og ekstra børnetilskud til den enlige forsørger, (herunder ægtefællen til en indsat), skal søges, kan tilskuddene først komme til udbetaling for kvartalet efter det kvartal, i hvilket der er søgt om dem.

Reglen om udbetaling af børnetilskud fra begyndelsen af et kvartal gælder også, når der skal udbetales særligt børnetilskud, fordi en af forældrene får pension efter lov om social pension. Eventuelle vanskeligheder som følge af, at børnetilskuddet ikke kan udbetales fra samme tidspunkt som pensionen, vil eventuelt kunne afhjælpes ved tildeling af personligt tillæg efter pensionsloven.

Forskud på pension giver ikke ret til forskud på børnetilskud. Eventuel nødvendig hjælp til dækning af udgifter ved børns forsørgelse må derfor afholdes som forskud på personligt tillæg. Hvis der tilkendes pension, bør der ske omkontering. Når der f.eks. tilkendes førtidspension i august med virkning fra den forudgående 1. februar, konteres hjælp ydet vedrørende børnene som personligt tillæg til pensionen indtil udgangen af januar kvartal og som børnetilskud fra den 1. april. Hvis hjælp efter den 1.

Udgiver: Socialministeriet, 1996

Sats, montage, repro og tryk:
Ry Bogtrykkeri A/S, 8680 Ry

ISBN 87-601-6097-7

Pris 50 kr. (incl. 25% moms) i boghandelen
eller ved henvendelse til:
Statens Information
Nørre Farimagsgade 65
Postboks 1103
1009 København K
Telefax nr. 33 37 92 99

april er ydet med et beløb, der er mindre end det særlige børnetilskud, må der ske efterbetaling.

Personer, der tilkendes førtidspension eller tillægges folkepension med første udbetaling den første måned i et kvartal, har ret til særligt børnetilskud for samme kvartal.

Reglen om, at børnetilskud udbetales første gang for det kvartal, der følger efter det kvartal, i hvilket retten til tilskud er erhvervet og sidste gang for det kvartal, i hvilket retten til tilskuddet ophører, gælder også for det særlige børnetilskud til en bidragspligtig pensionist. Der udbetales således særligt børnetilskud for hele det kvartal, hvor barnet fylder 18 år.

Reglen om, at børnetilskud udbetales fra kvartalet efter, at retten er opstået, gælder ikke, når der efter en bidragspligtigs død udbetales særligt børnetilskud til et barn, der hidtil har fået underholdsbidrag på grundlag af en resolution efter lov om børns retsstilling. Det særlige børnetilskud udbetales da først fra udløbet af den periode, for hvilken der senest er udbetalt bidrag efter bidragsresolutionen enten forskudsvis eller direkte, § 10, 2. punktum. Særligt børnetilskud kan i disse tilfælde ydes for en del af et kvartal.

Personer, der har ret til ydelser i kraft af EF-forordning nr. 1408/71, har ret til børnetilskud fra den dag, de tager bopæl her i landet eller i øvrigt bliver omfattet af dansk lovgivning om social sikring. I sådanne tilfælde udbetales børnetilskud for det antal dage, der er tilbage i et kvartal. Ved fraflytningen standses udbetalingen fra fraflyttingsdatoen, hvis den pågældende ophører med at være omfattet af dansk lovgivning og overgår til at være omfattet af et andet EØS-lands lovgivning om social sikring. For personer, der overgår fra at være omfattet af lovgivningen i Tyskland og Nederlandene, udbetales børnetilskud dog først fra begyndelsen af det kvartal, der følger efter datoen for tilflytning eller ændring af social sikrings land. Ved overgangen til at være omfattet af disse to landes lovgivning fortsættes udbetalingen tilsvarende til udgangen af det kvartal, hvor ændringen er sket. Hvis der i forbindelse med skift af social sikrings land er udbetalt børnetilskud fra Danmark for et tidsrum, hvor betalingen påhvilede et andet EØS-land, har kommunen krav på refusion fra dette land. Der henvises til Socialministe-

riets vejledning af juli 1993 om EF-reglerne om social sikring, hæfte 7, se punkt 34.

Kommunalbestyrelsen kan træffe bestemmelse om, at børnetilskud udbetales for kortere tidsrum end et kvartal, når det skønnes at være bedst for barnet, § 9. Dette kan f.eks. være tilfældet, når den, der skal have børnetilskuddet udbetalt må anses for uegnet til at forvalte tilskuddet. Afgørelsen træffes af kommunalbestyrelsen i den kommune, der udbetaler børnetilskuddet.

Til hvem børnetilskud udbetales

21. Børnetilskud tilkommer barnet eller børnene, § 7. Udbetaling sker normalt til moren, § 8, stk. 1. Der er i samme bestemmelse fastsat regler om, hvornår børnetilskud skal udbetales til andre end moren.

Hvis kun faren har forældremyndigheden over barnet, udbetales børnetilskud til ham, § 8, stk. 2.

Tilkommer forældremyndigheden den ene af forældrene, og den anden af forældrene godtgør, at barnet bor hos ham eller hende, kan børnetilskud efter kommunalbestyrelsens bestemmelse udbetales til den, som barnet bor mest hos, § 8, stk. 3.

Hvis forældre, der har fælles forældremyndighed, ikke lever sammen, udbetales børnetilskud til den af forældrene, der har barnet hos sig, § 8, stk. 4, 1. punktum.

Bor barnet ikke hos nogen af forældrene, udbetales det til den af forældrene, barnet opholder sig mest hos.

Når forældre, der har fælles forældremyndighed, ikke lever sammen, og barnet opholder sig lige meget hos begge forældrene, udbetales børnetilskud til den af forældrene, på hvis adresse barnet er tilmeldt folkeregistret, § 8, stk. 4, 2. punktum. I Indenrigsministeriets vejledning af 24. marts 1993 om folkeregistrering er der fastsat retningslinier for børns folkeregistrering. Hvis forældre med fælles forældremyndighed ikke er enige om, hvor barnet skal være tilmeldt og derfor skiftes til at anmelde flytning, kan folkeregistret nægte at registrere nye flytninger og kan eventuelt "fastfryse" registreringen på den bopæl, barnet var registreret på, inden striden opstod.

Efter praksis er et barn normalt tilmeldt folkeregistret hos en af forældrene, selv om barnet opholder sig på skole eller lignende.

Når barnet er i privat familiepleje, jf. bistandslovens § 65, kan børnetilskud efter kommunalbestyrelsens bestemmelse udbetales til den, der har taget barnet i pleje. Er barnet i pleje hos et ægtepar, udbetales børnetilskud til plejemoren, § 8, stk. 5.

Hvis det skønnes bedst for barnet, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at børnetilskuddet skal udbetales til barnet selv, § 8, stk. 6. Det kan være tilfældet, hvis barnet har egen bopæl og helt eller delvis forsørger sig selv.

Når den, der har forældremyndigheden over et barn eller del i den, er indsat i institutioner under Kriminalforsorgen, jf. § 2, nr. 3, kan kommunalbestyrelsen bestemme at børnetilskud udbetales til den indsattes ægtefælle, hvis barnet opholder sig hos denne, § 8, stk. 7.

Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at børnetilskud skal udbetales til andre end de personer, der er nævnt i § 8, når det skønnes at være bedst for barnet, jf. Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1008 af 14. december 1993 om udbetaling af børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag samt ophævelse af bestemmelser om dansk indfødsret, hjemsted og bopæl i Danmark.

Dette kan ske, når det må anses for godtgjort, at børnetilskuddet ikke kommer barnet til gode ved udbetaling efter reglerne i lovens § 8.

Særligt børnetilskud til en bidragspligtig pensionist ydes til hel eller delvis dækning af pågældendes bidragsforpligtelse og skal udbetales til pensionisten selv. Børnetilskuddet kan evt. konteres som betaling af bidrag, der er udbetalt forskudsvis efter lovens kap. 3.

Skal børnetilskuddet efter bestemmelserne i EF-forordning nr. 1408/71 udbetales for et barn, som ikke bor her i landet, kan bopælsstedets institution, hvis den person, som ydelsen udbetales til, ikke anvender den til barnets underhold, efter art. 75 i forordningen, forlange, at børnetilskuddet gennem den udenlandske institution eller organ, som er udpeget hertil udbetales til den, der faktisk forsørger barnet.

Kapitel IV

Forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Bidragsforskud

22. Hvis et underholdsbidrag, der er fastsat efter lov om børns retsstilling, ikke er betalt på forfaldsdagen, kan det udbetales forskudsvis af det offentlige, § 11, stk. 1.

Bidrag kan udbetales forskudsvis, indtil barnet fylder 18 år, § 12, stk. 1.

Betingelserne i § 5, stk. 1, som er beskrevet i kapitel I i vejledningen, skal være opfyldt, for at der kan udbetales bidrag forskudsvis, § 12, stk. 2. Om flygtninge og andre udlændinges ret til bidragsforskud henvises til punkt 32, 33 og 35.

Endvidere er det en betingelse for retten til bidragsforskud, at forældrene ikke lever sammen, § 12, stk. 3. Betingelsen kan anses for opfyldt, selv om forældrene i en kortere periode må blive boende sammen på grund af boligproblemer, efter at separationsbevilling er udstedt.

Betingelsen i § 12, stk. 3, anses derimod ikke for opfyldt, hvis samlivet mellem forældrene i en tidsbegrænset periode er afbrudt, uden at fraværet fra hjemmet skyldes faktisk ophævelse af samlivet, f.eks. på grund af den ene parts sygdom, bortrejse, strafafsoning o.l. Dette gælder også i de tilfælde, hvor der er ret til ordinært børnetilskud efter § 2, nr. 3.

Betingelserne skal være opfyldt på bidragets forfaldsdag, § 12, stk. 4, se punkt 7.

Bidragsresolution

23. Bidraget skal enten være fastsat af statsamtet efter § 14 i lov om børns retsstilling eller være fastsat af statsamtet i overensstemmelse med forældrenes aftale.

Et færøsk og et grønlandsk bidragsdokument giver samme adgang til bidragsforskud som et dansk bidragsdokument.

Et bidragsdokument, der er udstedt i et andet nordisk land, sidestilles med et dansk bidragsdokument ved forskudsvis udbetaling af bidrag, § 11, stk. 3. Bestemmelsen herom vil fremover findes i art. 11 i Nordisk Konvention om Social Bistand og Sociale Tjenester af 14. juni 1994.

Konventionen forventes at træde i kraft i 1996. Indtil da gælder bestemmelserne i art. 30 i Nordisk Konvention om Social Sikring af 15. juni 1992 og art. 31 i den tidligere nordiske konvention om social tryghed. Se nærmere om konventioner under punkt 35.

Som bilag 4 til vejledningen er optrykt en oversigt over hvilke dokumenter fra de øvrige nordiske lande, der kan danne grundlag for bidragsforskud. Om bidragsforskuddets størrelse se punkt 25.

Der er ikke indgået overenskomster med andre lande om, at bidragsdokumenter fra andre lande kan sidestilles med dansk bidragsdokument ved forskudsvis udbetaling af bidrag.

Bidragsberettigede

24. Bidrag kan kun udbetales forskudsvis til den person, der er berettiget til at kræve bidraget fastsat efter § 18, stk. 2, i lov om børns retsstilling.

Efter § 18, stk. 2 i lov om børns retsstilling tilkommer retten til at kræve bidrag fastsat og til at indkræve bidraget den, der afholder udgifterne ved barnets forsørgelse. Det er en betingelse, at den pågældende har eller ved forældremyndighedens ophør havde forældremyndigheden over barnet eller lovligt har barnet i pleje.

Hvis barnet selv har indtægter, må der i hvert enkelt tilfælde foretages en bedømmelse af, om barnet må anses for at være i stand til at forsørge sig selv.

Et barn anses normalt for at kunne forsørge sig selv, hvis den bidragspligtige vil kunne få bidragsresolutionen ophævet ved at rette henvendelse herom til statsamtet.

Efter statsamtets praksis vil ansøgning om bortfald af normalbidraget som regel blive imødekommet, hvis barnets indtægter klart overstiger 3 gange normalbidraget. Har barnet kun indtægt fra midlertidige feriejobs, vil bidragsresolutionen normalt ikke kunne ophæves. Dette gælder også selv om barnets indtægt for én feriemåned kan komme til at udgøre væsentlig mere end 3 gange normalbidraget.

Bidragsforskuddets størrelse

25. Bidrag til et barns underhold udbetales forskudsvis med det beløb, der er fastsat efter lov om børns retsstil-

ling, dog højst med normalbidraget, der svarer til det særlige børnetilskud efter § 4, stk. 3, § 14.

Da normalbidraget for en far og en mor er af samme størrelse, er det dette normalbidrag, der skal udbetales, selv om der i et ældre bidragsdokument er fastsat normalbidraget for en mor.

Hvis der fastsættes bidrag, der er mindre end normalbidraget, kan kun det mindre beløb, som bidragsresolutionen lyder på, udlægges forskudsvis. Dette kan f.eks. være aktuelt, hvis bidragsdokumentet er udstedt i et andet nordisk land, se punkt 23.

Hvis et bidrag i et færøsk eller grønlandsk bidragsdokument er fastsat til det til enhver tid gældende normalbidrag, udbetales bidrag forskudsvis med det danske normalbidrag, når bidragsberettigede bor her i landet.

Direktoratet for Social Sikring og Bistand udsender hvert år en orientering om størrelsen af de beløb, der kan udbetales som børnebidrag i de øvrige nordiske lande. Der vil dog højst kunne udbetales et beløb svarende til det danske normalbidrag. Hvis bidrag er fastsat til 0 kr., kan der udbetales særligt børnetilskud, se vejledningens punkt 17.

Bidragsforskud kan nedsættes i den udstrækning, bidragsforskud er udbetalt fra et andet nordisk land for samme tidsrum. Der henvises til art. 11 i Nordisk Konvention om Social Bistand og Sociale Tjenester af 14. juni 1994. Konventionen forventes at træde i kraft i 1996. Indtil da gælder bestemmelserne i art. 30 i Nordisk Konvention om Social Sikring af 15. juni 1992 og art. 31 i den tidligere nordiske konvention om social tryghed. Se nærmere om konventioner under punkt 35.

Retten til forskudsvis udbetaling af bidrag omfatter også de særlige bidrag, der fastsættes efter lov om børns retsstilling til udgifter ved fødslen og morens underhold før og efter fødslen. Disse bidrag udbetales højst med de beløb, der er fastsat i § 15, stk. 1 og som reguleres hvert år den 1. januar.

Endvidere kan de særlige bidrag, der fastsættes efter lov om børns retsstilling til barnets dåb, konfirmation, sygdom, begravelse eller i anden særlig anledning, udbetales forskudsvis inden for den grænse, som statsamtet fastsætter, § 15, stk. 2.

Ansøgning om bidragsforskud

26. Bidragsforskud udbetales kun efter ansøgning, § 11, stk. 2. Regler om udbetaling er fastsat i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1008 af 14. december 1993, som er optrykt som bilag 2 til vejledningen.

Ansøgning indgives før første udbetaling af bidrag. Ved senere udbetalinger kræves der ikke ansøgning forud for hver enkelt udbetaling af bidragsforskud. Der skal dog søges påny, hvis den forskudsvis udbetaling har været standset i en periode, f.eks. fordi den bidragspligtige betaler bidraget direkte til den bidragsberettigede.

Inden første udbetaling af bidragsforskud skal bidragsberettigede orienteres om betingelserne for at få bidrag udbetalt forskudsvis.

Ved hver udbetaling af bidragsforskud skal kommunalbestyrelsen gøre bidragsberettigede opmærksom på oplysningspligten efter børnetilskudslovens § 24.

Efter barnets fyldte 15. år skal kommunalbestyrelsen ved hver udbetaling indhente oplysninger om barnets egenindtægt for at vurdere, om barnet er i stand til at forsørge sig selv, således at bidragsresolutionen kunne ophæves. Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt herudover indhente oplysninger, når der er behov for det. Med henblik på forskudsvis udbetaling af de særlige bidrag, der efter lov om børns retsstilling er fastsat til dækning af udgifter ved fødsel, dåb, konfirmation, sygdom m.v., må forevises særlig bidragsresolution herom.

Bidragsberettigede skal desuden orienteres om, at kommunalbestyrelsen skal underrettes, hvis bidragsberettigede flytter til en anden kommune, eller hvis der i øvrigt sker ændringer, der har betydning for fortsat udbetaling af bidrag. Om flytning se nærmere under punkt 39.

Kommunalbestyrelsen udbetaler bidragsforskud på grundlag af de oplysninger, der er afgivet i forbindelse med ansøgningen om bidragsforskud, indtil kommunalbestyrelsen fra den bidragsberettigede eller på anden måde modtager oplysninger, der kan begrunde en ændring eller bortfald af bidraget. Træffer kommunen beslutning om at standse udbetalingen, er dette at betragte som en ny afgørelse, der skal behandles efter almindelige forvaltningsretlige principper om bl.a. partshøring, meddelelse af afgørelsen med begrundelse samt klagevejledning.

Udbetalingsperioden

27. Bidrag udbetales forskudsvis for den periode, der er angivet i bidragsdokumentet. Det vil normalt sige for et halvt år.

Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om udbetaling for kortere perioder ad gangen end fastsat i bidragsdokumentet, når det skønnes at være bedst for barnet, § 16. En beslutning herom medfører ikke, at bidragets forfaldstid forrykkes.

Søges bidrag udbetalt for tiden forud for bidragsdokumentets dato, kan bidrag udbetales i det omfang betingelserne har været opfyldt på de forfaldsdage, som ville være indtrådt, hvis bidragsdokumentet havde foreligget ved bidragsperiodens begyndelse, § 13.

Retten til at kræve bidrag forskudsvis vedvarer til og med årsdagen for bidragets forfaldsdag, § 17, stk. 1.

Hvis betingelserne for forskudsvis bidrag er opfyldt på forfaldsdagen, men der søges på et tidspunkt, hvor barnet forsørges af offentlige midler, eller hvor forældrene lever sammen, skal der kun ske forskudsvis udbetaling af bidrag for den tid, hvor barnet ikke blev forsørgt af offentlige midler, eller for den tid, hvor forældrene ikke levede sammen, § 17, stk. 2.

Hvis barnet har modtaget hjælp til forsørgelse, indtræder det offentlige i kravet mod den bidragskyldige for et beløb, der svarer til hjælpen, se § 8 i lov om social bistand.

Selvom barnet skifter opholdssted mellem forældrene i den løbende bidragsperiode, har den af forældrene, der er bidragsberettiget i henhold til en resolution, ret til at få hele det forfaldne bidrag udbetalt. Samtidig kan pågældende blive pålagt at betale bidrag fra den dato, hvor barnet skiftede opholdssted, idet den af forældrene, som barnet er flyttet hen til, efter ansøgning kan få udfærdiget en bidragsresolution. Bidraget efter den nye bidragsresolution kan ligeledes kræves udbetalt forskudsvis ifølge § 11, stk. 1 fra forfaldsdagen. Der er således ikke hjemmel til at undlade at betale bidragsforskud for den del af bidragsperioden, for hvilken der allerede er udbetalt forskudsvis bidrag til den bidragsberettigede.

Kapitel V

Inddrivelse af forskudsvis udbetalte børnebidrag

Regler om inddrivelse

28. Når bidrag udbetales forskudsvis, indtræder det offentlige i retten til at indkræve bidraget. Retten hertil er i forhold til det offentlige undergivet den almindelige 20-årige forældelse, § 18.

Det offentlige skal søge hele det beløb inddrevet, der er fastsat ved bidragsresolutionen, § 19. Det offentlige skal således inddrive også den del af bidraget, der ikke kan udbetales forskudsvis. Hvis det beløb, der inddrives, overstiger det forskudsvis udbetalte bidrag, udbetales det overskydende beløb til den, der er berettiget til at indkræve bidrag.

Ifølge § 15, stk. 3, i Justitsministeriets cirkulære nr. 217 af 29. november 1978 om inddrivelse af underholdsbidrag, viger pålæg om tilbageholdelse i løn m.v. til dækning af bidrag, som er udbetalt forskudsvis af det offentlige, dog for pålæg om tilbageholdelse for private krav på underholdsbidrag.

Inddrivelse sker efter reglerne i lov om inddrivelse af underholdsbidrag. Der henvises herom til Justitsministeriets cirkulære nr. 217 af 29. november 1978 samt vejledning nr. 218 også af 29. november 1978 om inddrivelse af underholdsbidrag, se dog punkt 29 om forældelsesfrister for tvangsinddrivelse.

Når det offentlige indtræder i retten til bidraget, skal kravet straks følges op over for skyldneren. Der bør fastlægges en rykkeprocedure, således af sagerne følges tæt, og der er kontrol med indbetalingerne.

Kommunalbestyrelsen må vurdere skyldnerens mulighed for at betale bidragsgælden. Der må om nødvendigt søges opnået en afdragsordning med den bidragsskyldige, således at afdragenes størrelse afpasses efter skyldnerens mulighed for at betale. I vurderingen af betalingsevnen kan der tages udgangspunktet i et leveniveau, der svarer til kontanthjælpen efter bistandslovens § 37 og § 37 a. Det er imidlertid vigtigt, at der tages individuelle

hensyn til skyldneren, således at pågældende ikke presses så hårdt, at incitamentet til at overholde betalingsordningen forsvinder. En betalingsordning må så vidt muligt fastsættes således, at afdraget mindst svarer til den løbende ydelse, som skyldneren er i restance med. På denne måde sikres det, at gælden ikke vokser. Betalingsordningen bør tages op til vurdering med regelmæssige mellemrum, og især når der sker ændringer i skyldnerens økonomiske forhold.

Hvis skyldnerens beskæftigelsesmæssige og økonomiske forhold taler herfor, kan kommunalbestyrelsen give henstand med betalingen.

Er der ikke grundlag for en henstandsordning, og kan der ikke opnås en afdragsordning med skyldneren, eller overholder skyldneren ikke en indgået aftale, træffer kommunalbestyrelsen bestemmelse om tvangsmæssig inddrivelse.

Forældelsesfrister ved tvangsinddrivelse

29. For tvangsinddrivelse af forskudsvis udbetalte bidrag gælder der særlige regler om forældelse i børnetilskudsloven, § 18, stk. 2.

Bidrag, der har været forfaldet i mere end 5 år, kan indrives ved tilbageholdelse i løn m.v., dog ikke ud over 20 år fra forfaldsdagen og kun, når inddrivelse er iværksat og fremmet uden ophold.

Retten til at anvende tilbageholdelse i løn m.v. eller afsoning bortfalder, hvis forskudsvis udbetaling ikke er sket inden 1 år efter bidragets forfaldsdag.

Der kan ikke træffes bestemmelse om afsoning af bidrag, der vedrører en periode, som ligger mere end 1 år forud for det tidspunkt, hvor den forskudsvis udbetaling er sket.

Fyldestgørelse i overskydende skat

30. Når bidrag er udbetalt forskudsvis, indtræder kommunalbestyrelsen for et beløb, der svarer til det skyldige bidrag, i den bidragspligtiges ret til udbetaling af overskydende skat med godtgørelse og renter samt tilbagebetaling efter § 55 i kildeskatteloven, børnetilskudslovens § 18, stk. 3. Der kan foretages fyldestgørelse i oversky-

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

Kapitel I. Betingelser for retten til børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

2. Indfødsret
3. Hjemsted
4. At barnet ikke har indgået ægteskab
5. At barnet ikke er forsørget af offentlige midler
6. Bopæl her i landet
7. Hvornår betingelserne skal være opfyldt

Kapitel II. Børnetilskud og ydelser til særlige grupper af børn

8. Ordinært børnetilskud til enlige forsørgere
9. Ekstra børnetilskud til enlige forsørgere
10. Ansøgning om ordinært og ekstra børnetilskud til enlige forsørgere
11. Ordinært børnetilskud til pensionister
12. Særligt børnetilskud til forældreløse
13. Særligt børnetilskud, når faderskabet til barnet ikke er fastslået
14. Særligt børnetilskud, når kun en af forældrene lever
15. Særligt børnetilskud, når barnet adopteres af en enlig
16. Særligt børnetilskud til pensionister
17. Særligt børnetilskud, når der ifølge overenskomst med andre stater ikke kan udfærdiges dansk bidragsresolution
18. Flerbørnstilskud
19. Adoptionstilskud

Kapitel III. Udbetaling af børnetilskud

20. Hvornår børnetilskud udbetales
21. Til hvem børnetilskud udbetales

Kapitel IV. Forskudsvis udbetaling af børnebidrag

22. Bidragsforskud

dende skat, selv om en person overholder en betalingsordning.

§ 18, stk. 3 finder kun anvendelse på fyldestgørelse i overskydende skat. Modregning for skyldige børnebidrag i momstilgodehavende eller andre tilgodehavender forudsætter således, at de almindelige betingelser for modregning er opfyldt. Hvis der er indgået en afdragsordning, som overholdes af skyldneren, forudsætter modregning i tilgodehavende, at der er foretaget konkret forbehold for modregning ved indgåelsen af afdragsaftalen.

For så vidt angår administrationen ved inddrivelse af forskudsvis udbetalte børnebidrag henvises til Kapitel X.

Kapitel VI

Eftergivelse af bidragsgæld

Eftergivelse af bidrag

31. Forskudsvis udbetalte bidrag, som ikke er betalt af den bidragsskyldige, skal eftergives, når der ikke er udbetalt bidrag forskudsvis i det sidste år, og den bidragsskyldige ikke kan betale det skyldige beløb uden at komme til at mangle, hvad der må anses for nødvendigt til eget eller familiens underhold, § 21, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 2.

Kravet om, at der ikke i det sidste år er udbetalt forskudsvis bidrag, anses for opfyldt, hvis der ydes særligt børnetilskud efter børnetilskudslovens § 5, stk. 2, til dækning af en pensionists pligt til at betale bidrag.

Den bidragsskyldiges bidragsgæld betragtes under ét, når bidragsgælden vedrører flere børn. Bidragsgælden kan således ikke eftergives, hvis der i det sidste år er udbetalt bidrag forskudsvis for blot ét af bidragsskyldiges børn.

En bidragsskyldig, der har været indsat i institutioner under Kriminalforsorgen, vil på et tidligere tidspunkt end efter bestemmelsen i § 21, stk. 1, nr. 1, have mulighed for at få eftergivet de børnebidrag, som er forskudsvis udbetalt af det offentlige i indsættelsesperioden, § 21, stk. 1, nr. 2, jf. stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal således ved løsladelsen eller prøveløsladelsen vurdere, hvorvidt bidragsgælden skal eftergives. Bestemmelsen i § 21, stk. 1, nr. 2, omfatter kun den gæld, som den indsatte har oparbejdet i indsættelsesperioden på grund af manglende betaling af børnebidrag. For personer omfattet af bestemmelsen medregnes også den bidragsgæld, der er oparbejdet i den del af indsættelsesperioden, der ligger før lovens ikrafttræden den 23. december 1993. Bestemmelsen i § 21, stk. 1, nr. 2, berører ikke anden gæld, eller bidragsgæld oparbejdet i eventuelle tidligere indsættelsesperioder. § 21, stk. 1, nr. 2, omfatter alene personer, som efter indsættelse i institutioner under Kriminalforsorgen og lignende, løslades eller prøveløslades efter bestemmelsens ikrafttræden.

Opgørelsen af den bidragsgæld der kan eftergives, foretages måned for måned svarende til indsættelsesperi-

oden. Har pågældende f. eks. været indsat fra 1. maj til 1. oktober kan der således eftergives bidragsgæld for 5 måneder.

§ 21 kan ikke anvendes overfor andre end den bidragsskyldige. Der vil således ikke kunne ske eftergivelse af bidragsgæld, hvor en kreds af privatskiftende arvinger hæfter for gælden, uanset om arvingerne hver for sig befinder sig i en trangssituation som beskrevet i § 21, stk. 2. Det er i den forbindelse uden betydning, at arvingerne har vedgået arv og gæld ud fra svigtende forudsætninger om arveladers økonomiske forhold. Reglen om eftergivelse i § 21 kan dog anvendes over for en ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo og dermed har ansvaret for afdødes forpligtelse.

§ 21 gør udtømmende op med de situationer, hvor der kan ske eftergivelse af forskudsvis udbetalte bidrag. Der er f.eks. ikke hjemmel til, at de sociale myndigheder kan indgå akkord med en insolvent bidragsskyldig, når der er udbetalt bidrag i det sidste år.

Ved udøvelsen af skønnet over den bidragsskyldiges betalingsevne må der tages hensyn til familiens samlede økonomiske situation, herunder også til ægtefællens økonomiske forhold.

Kommunalbestyrelsen kan selv rejse spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for eftergivelse af bidragsgæld er opfyldt. Ud fra et effektivitetssynspunkt kan det anbefales, at kommunerne udnytter mulighederne i loven for eftergivelse af bidragsgæld.

Det kan lette administrationen, at kommunerne i højere grad selv tager spørgsmålet om eftergivelse op, således at klart uerholdelige beløb udrenses. Man bør desuden være opmærksom på, at loven om gældssanering omfatter både gæld til private og det offentlige. Reglerne om gældssanering kan derfor også anvendes på bidragskrav efter børnetilskudsloven.

Afgørelse om eftergivelse træffes af den bidragsskyldiges bopælskommune, som har kendskab til den pågældendes økonomiske forhold, og som normalt har stået for afkrævning af bidrag.

Hvis den bidragsskyldige har bopæl i udlandet, kan det være vanskeligt at få oplysning om bidragsskyldiges økonomiske forhold. I sådanne tilfælde vil inddrivelsessag

kunne henlægges, hvis det efter en vurdering af mulighederne anses for udelukket at inddrive beløbet, eller det økonomiske resultat ikke står i rimeligt forhold til inddrivelsesomkostningerne.

Hvis det er en myndighed i et andet nordisk land, der har udbetalt bidraget forskudsvis, er det myndighederne i det pågældende land, der træffer afgørelse om eftergivelse.

Kapitel VII

Regler for udlændinge

Lovens krav om bopælstid for udlændinge, der ikke er flygtninge

32. For udlændinge er retten til ordinært og ekstra børnetilskud samt flerbørnstilskud betinget af, at barnet eller mindst en af forældrene, der har forældremyndigheden over barnet, har haft fast bopæl her i landet i det seneste år, § 5, stk. 1, nr. 1 og § 10 a, stk. 2 og 4. Et års bopælstid i Danmark er ligeledes en betingelse for udlændinges ret til adoptionstilskud, § 10 b, stk. 3.

Retten til særligt børnetilskud og forskudsvis udbetaling af bidrag er for udlændinge betinget af, at barnet eller mindst en af forældrene, der har forældremyndigheden, har haft bopæl her i landet i de seneste 3 år, § 5, stk. 1, nr. 1 og § 12, stk. 2.

Det er tilstrækkeligt, at forældrene eller blot en af dem opfylder kravet om bopælstid. Hvis barnet senere kommer hertil og får hjemsted her, er der ret til ydelser i kvartalet efter tilflytningen. Hjemstedskravet anses da for opfyldt straks ved barnets indrejse og afhænger ikke af selvstændig opholdstilladelse.

Udenlandske børn, der opholder sig i Danmark med henblik på adoption, er også omfattet af kravet om bopælstid. Når der er udstedt dansk adoptionsbevilling, ydes børnetilskud fra det første kvartal efter kvartalet, hvor bevilling blev udstedt.

Bopælskravet for en udlænding er kun opfyldt, hvis der faktisk har været fast bopæl her i landet. Tilmelding til folkeregistret, besiddelse af fast ejendom eller betaling af skat her i landet under ophold i udlandet er ikke tilstrækkeligt. Bopælstiden regnes fra det tidspunkt, pågældende er indrejst hertil. Bopælstiden i Danmark må være uafbrudt bortset fra korte ferieperioder. Bopælsperioden må ligge umiddelbart forud for udbetaling af ydelserne.

En ret, der er erhvervet ved fast bopæl, bevares uanset senere fravær, når pågældende påny får fast bopæl her, § 5, stk. 1, nr. 1, 2. punktum.

Bopælskravene gælder ikke for flygtninge, som har

fået opholdstilladelse i Danmark efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven, se nærmere under punkt 33. Asylansøgere, der får opholdstilladelse efter udlændingelovens øvrige bestemmelser, herunder på humanitært grundlag efter § 9, stk. 2, nr. 2 i udlændingeloven, må som andre udlændinge opfylde lovens krav om fast bopæl her i landet i henholdsvis 1 eller 3 år for ret til ydelser. Udbetaling af børnetilskud forudsætter, at udlændingen har opholdstilladelse eller er fritaget herfor efter udlændingelovens regler, men bopælstiden regnes i disse tilfælde fra det tidspunkt, hvor de pågældende er indrejst i landet og – såfremt de ikke er fritaget herfor – har søgt om opholdstilladelse. Kravet om opholdstilladelse og fast bopæl indebærer, at personer fra det tidligere Jugoslavien med midlertidig opholdstilladelse efter den særlige lovgivning herom eller asylansøgere ikke vil kunne få udbetalt børnetilskud. Ved tvivl om, hvorvidt en udlænding har opholdstilladelse her i landet eller er fritaget herfor, kan der rettes henvendelse til Udlændingestyrelsen, Ryesgade 53, 2100 København Ø, tlf. 31 39 31 00.

Bopælskravene for ret til ydelser efter kap. 1 og 2 a fraviges endvidere for personer omfattet af EF-forordning 1408/71 og de konventioner, som Danmark har indgået med andre lande om social sikring, se punkt 34 og 35.

Kravet om 3 års bopælstid for ret til bidragsforskud er fraveget ved nordisk konvention samt for engelske statsborgere ved en dansk-engelsk overenskomst, se punkt 35.

Fravigelse af kravet om dansk indfødsret og bopælstid for flygtninge

33. Betingelsen om dansk indfødsret eller forudgående bopælstid gælder ikke for udlændinge, som har fået opholdstilladelse i Danmark efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven, børnetilskudslovens § 5, stk. 1, nr. 1, 3. punktum og § 12, stk. 2. Det er tilstrækkeligt, at blot en af forældrene har fået opholdstilladelse på dette grundlag.

Personer der får opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 er såkaldte konventionsflygtninge, dvs. de falder ind under definitionen af flygtninge i FN's flygtningekonvention af 28. juli 1951.

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2 gives til de factoflygtninge, dvs. personer der ikke opfylder

betingelserne i konventionen, men hvor det af lignende årsager eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at de vender tilbage til hjemlandet.

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8 gives til flygtninge, der kommer hertil som led i en aftale med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR) eller lignende international aftale. Dette er de såkaldte kvoteflygtninge.

Om udlændinge med opholdstilladelse på humanitært grundlag se punkt 32.

Om betaling af særligt børnetilskud, når de biologiske forældres opholdssted er ukendt, henvises til punkt 12.

EF-forordning nr. 1408/71

34. EF-forordning nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, har gyldighed inden for det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde – EØS. Forordningen gælder for statsborgere i et EØS-land, dvs. i landene Danmark, Belgien, Tyskland, Grækenland, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Holland, Portugal, Spanien, Storbritannien, Island, Norge, Finland, Sverige, Østrig og Liechtenstein.

EF-forordningen omfatter EØS-landenes lovgivning om bl.a. familieydelse. Familieydelser efter dansk lovgivning er i denne sammenhæng børnefamilieydelsen samt børnetilskudslovens bestemmelser om børnetilskud, flerbørnstilskud og adoptionstilskud. Forskudsvis udbetaling af børnebidrag er ikke omfattet af forordningen.

Ved EF-forordningen fraviges reglerne om dansk indfødsret, skattepligt, hjemsted og bopæl her i landet for ret til familieydelser.

Som hovedregel er en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, der er statsborger i et EØS-land, og som tager bopæl i Danmark straks fra tilflytningen ligestillet med danske statsborgere med hensyn til retten til familieydelser. Ydelserne kan i disse tilfælde udbetales for dele af et kvartal, se punkt 20.

Hvilket land der primært skal udbetale familieydelser til et barn, afgøres efter bestemmelserne i EF-forordning

nr. 1408/71 afsnit II om lovvalg og afsnit III, kapitel 7 og 8 om særlige bestemmelser om ydelser til børn, samt art. 10 i EF-forordning nr. 574/72. Se nærmere herom i Socialministeriets vejledning om EF-reglerne om social sikring af juli 1993, hæfte 1 og 7.

Efter forordning nr. 1408/71 har en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, der er statsborger i et EØS-land, og som er bosat og beskæftiget i Danmark ret til familieydelser fra Danmark. Den samme ret har en arbejdsløs, der modtager arbejdsløshedsdagpenge i Danmark. Personer, der under beskæftigelse og/eller bopæl i Danmark er omfattet af et andet EØS-lands lovgivning, skal dog primært have ydelser fra dette land.

Desuden kan personer, der er bosat i et andet EØS-land, have ret til familieydelser fra Danmark, uanset kravene om bopæl og hjemsted, efter reglerne i EF-forordningen. Det gælder f.eks.:

- 1) Grænsearbejdere beskæftiget i Danmark.
- 2) Tjenestemænd og dermed ligestillede personer, som er udsendt fra Danmark til tjeneste i et andet EØS-land, jf. forordningens art. 13, stk. 2 d).
- 3) Arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, der er udstationeret i et andet EØS-land, jf. forordningens art. 14, 14 a og 17.
- 4) Lokalt ansat personale ved danske diplomatiske repræsentationer eller konsulater i andre EØS-lande, når de har valgt at være omfattet af dansk lovgivning om social sikring, jf. forordningens art. 16, stk. 2.
- 5) Personer, som er ansat i privat tjeneste hos embedsmænd knyttet til danske repræsentationer eller konsulater, når de har valgt at være omfattet af dansk lovgivning om social sikring, jf. forordningens art. 16, stk. 2.
- 6) Personer, der er bosat i et andet EØS-land, og som er beskæftiget om bord på et skib, der fører dansk flag, jf. forordningens art. 13, stk. 2 c).
- 7) Personer, der samtidig har lønnet eller selvstændig beskæftigelse i to eller flere EØS-lande, og som ikke er omfattet af bopælslandets lovgivning, jf. art. 14, stk. 2, og 14 a, stk. 2.
- 8) Børn af pensionister og børn der har mistet begge

forældre eller en af dem, jf. forordningens art. 77 og 78. F.eks. kan der således udbetales børnetilskud til børn af en pensionist, som alene har ret til en social pension fra Danmark, og til børn af en afdød arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, som kun har været omfattet af dansk lovgivning om social sikring.

Når en person efter reglerne i EF-forordningen er omfattet af dansk lovgivning om social sikring, er der ret til familiedydelser fra Danmark også til de børn, som bor i et andet EØS-land.

Retten til familiedydelser til børn, der bor i et andet EØS-land, gælder også for børn, der har ophold og hjemsted i et andet EØS-land, selvom forældrene bor i Danmark. Dette betyder, at retten til familiedydelser opretholdes for et barn, der f.eks. tager arbejde som au-pair i et andet EØS-land og klarer sig selv, så længe forældrene bor her i landet. Om au-pair ophold uden for EØS-området se punkt 3.

Når et barns forældre efter reglerne i EF-forordning nr. 1408/71 er omfattet af hver sit lands lovgivning om social sikring, er der ret til ydelser fra to EØS-lande til det samme barn. I denne situation skal der ikke samtidig udbetales ydelser fra begge lande med det fulde beløb. Der skal i stedet tages stilling til, hvilket lands ydelser, der har forrang.

Hvis der er ret fra begge lande i kraft af erhvervsudøvelse, har ydelser fra barnets bopælsland forrang, og ydelser fra det andet land udbetales kun med det beløb, hvormed de overstiger ydelserne fra bopælslandet.

Hvis der er ret fra det ene land i kraft af erhvervsudøvelse og fra det andet alene i kraft af bopæl i dette land, har ydelser fra det førstnævnte land forrang, og ydelser fra bopælslandet udbetales kun med det beløb, hvormed de overstiger de øvrige ydelser.

Der gælder særlige regler om retten til børnefamilieydelse og børnetilskud for børn af pensionister og forældrelose børn, se nærmere herom i Socialministeriets vejledning om EF-regler af juli 1993, hæfte 7.

Ved beregningen af danske ydelser går man således frem: Hvis de danske ydelser ikke har forrang, nedsættes

det beløb, der udbetales i danske børnetilskud og børnefamilieydelse med et beløb, der svarer til ydelsen fra det andet land. Børnetilskuddet og børnefamilieydelsen sammenlægges for hvert barn for sig, forinden der sker fradrag af den udenlandske ydelse til det pågældende barn.

Når der kan være ret til ydelser fra et andet land samtidig med, at der er ret til ydelser fra Danmark, må kommunalbestyrelsen undersøge, hvilket lands ydelser, der skal nedsættes. Der kan ydes forskud på ydelserne fra Danmark, mens undersøgelsen foretages. Hvis det senere viser sig, at de danske ydelser ikke har forrang, har kommunalbestyrelsen krav på at få refunderet det beløb, der er udbetalt for meget fra den udenlandske institution, der har pligten til at yde familieydelser til barnet.

Hvis der til et barn er udbetalt familieydelser fra et andet EØS-land samtidig med, at der er ydet fulde ydelser fra Danmark, uden at der har været ret hertil, må det afgøres ud fra en konkret vurdering, om det for meget udbetalte kan kræves tilbage, se nærmere under punkt 41.

Der henvises i øvrigt til Socialministeriets vejledning af juli 1993 om EF-regler om social sikring: hæfte 1 generel introduktion og lovvalgsreglerne og hæfte 7 om børnefamilieydelser og børnetilskud. Endvidere henvises til vejledning af 22. december 1993 om EØS-aftalen fra Direktoratet for Social Sikring og Bistand. Kommunerne kan få råd og vejledning om administration af EF-forordningens bestemmelser hos Direktoratet for Social Sikring og Bistand, se også punkt 1 og bilag 3.

Konventioner

35. Danmark har indgået en række konventioner om social sikring med andre lande, hvorved børnetilskudslovens regler om indfødsret og bopæl her i landet er fraveget, § 26. Konventionerne omfatter børnefamilieydelsen samt børnetilskudslovens bestemmelser om børnetilskud, flerbørnstilskud og adoptionstilskud (familieydelser) og finder anvendelse i det omfang, betingelserne i den danske lovgivning ikke er opfyldt. De fleste af konventionerne omfatter ikke forskudsvis udbetaling af børnebidrag, se dog undtagelserne nedenfor under punkt a) og c).

Konventionerne tager først og fremmest sigte på, at

23. Bidragsresolution
24. Bidragsberettigede
25. Bidragsforskuddets størrelse
26. Ansøgning om bidragsforskud
27. Udbetalingsperioder

Kapitel V. Inddrivelse af forskudsvis udbetalte børnebidrag

28. Regler om inddrivelse
29. Forældelsesfrister ved tvangsinddrivelse
30. Fyldestgørelse i overskydende skat

Kapitel VI. Eftergivelse af bidragsgæld

31. Eftergivelse af bidrag

Kapitel VII. Regler for udlændinge

32. Lovens krav om bopælstid for udlændinge, der ikke er flygtninge
33. Fravigelse af kravet om dansk indfødsret og bopælstid for flygtninge
34. EF-forordning nr. 1408/71
35. Konventioner

Kapitel VIII. Klageadgang

36. Afgørelser om retten til ydelser
37. Afgørelser om inddrivelse

Kapitel IX. Administration af udbetaling af børnetilskud og bidragsforskud

38. Bopælskommunens administrative opgaver
39. Flytning
40. Efterbetaling og forældelse
41. Tilbagebetaling
42. Retsforfølgning og modregning

Kapitel X. Administration ved inddrivelse af forskudsvis udbetalte bidrag

43. Bidragsskyldige med bopæl i Danmark
44. Bidragsskyldige med bopæl i et andet nordisk land
45. Bidragsskyldige med bopæl uden for de nordiske lande

statsborgere fra konventionslandene ligestilles med danske statsborgere, evt. efter en vis bopælstid. Endvidere kan der efter konventionerne være regler om, at personer under ophold i et andet konventionsland kan forblive omfattet af dansk lovgivning om social sikring.

Omvendt kan personer, der i øvrigt opfylder betingelserne i børnetilskudsloven og lov om en børnefamilieydelse, ikke få familieydelser, hvis de efter en konvention med et andet land, er omfattet af dette lands lovgivning om social sikring.

Der foreligger følgende konventioner:

a) Nordisk Konvention om social sikring af 15. juni 1992. En fællesnordisk vejledning til konventionen er ved at blive udarbejdet. Konventionen supplerer for nordiske statsborgere EF-forordning nr. 1408/71 og gælder også for statsborgere i de nordiske lande, som ikke er omfattet af EF-forordningen, samt på statsborgere i ikke EØS-lande, som er omfattet af et nordisk lands lovgivning om social sikring. Konventionen indeholder ingen bestemmelser om børnetilskud eller børnefamilieydelser, men i kraft af konventionens ligebehandlingsbestemmelse ligestilles statsborgere i et nordisk land, som har bopæl i Danmark, med danske statsborgere med hensyn til retten til børnetilskud. I øvrigt henviser konventionen til reglerne i EF-forordningen med hensyn til afgørelse af hvilket lands lovgivning, der skal anvendes, når der tages stilling til retten til familieydelser, se punkt 34 og bilag 3.

Nordisk Konvention om Social Bistand og Sociale Tjenester af 14. juni 1994. Konventionen, der forventes at træde i kraft i 1996, omfatter bestemmelser om forskudsvis udbetaling af børnebidrag. En fællesnordisk vejledning til konventionen er ved at blive udarbejdet. Efter denne konvention vil alle personer, der flytter hertil fra et andet nordisk land, uanset statsborgerskab, have ret til bidragsforskud uden ventetid på linje med danske statsborgere. Indtil denne nye konvention træder i kraft gælder stadig bestemmelserne om bidragsforskud i den tidligere Nordiske Konvention om Social Tryghed af 5. marts 1981. Bestemmelserne indebærer, at nordiske statsborgere med bopæl her i landet er ligestillet med danske statsborgere med hensyn til retten til bidragsforskud uden ventetid. Se i øvrigt punkt 23.

b) Konvention af 22. januar 1976 med Tyrkiet om social sikring, se Sikringsstyrelsens cirkulære af 18. januar 1978 og Sikringsstyrelsens vejledning af 23. februar 1984 om administrativ gennemførelse af den dansk-tyrkiske konvention.

Konvention af 22. juni 1977 med Jugoslavien om social sikring, se Sikringsstyrelsens cirkulære af 18. januar 1979 og Sikringsstyrelsens cirkulære af 26. juli 1983 om den administrative aftale til gennemførelse af den dansk-jugoslaviske konvention. Konventionen anvendes i forhold til personer, der er statsborgere i Slovenien og Kroatien og i forhold til disse landes område.

Konvention af 1. marts 1982 med Pakistan om social sikring, se Sikringsstyrelsens cirkulære af 11. april 1983.

Konvention af 5. januar 1983 med Schweiz om social sikring med tillægskonvention af 18. september 1985, se Sikringsstyrelsens vejledning af 10. december 1986.

Konvention af 16. juni 1987 med Østrig om social sikring, se Sikringsstyrelsens vejledning af 25. februar 1988. Konventionen anvendes efter den 1. januar 1994 i forholdet mellem Danmark og Østrig på danske og østrigske statsborgere, der ikke er omfattet af EF-forordning nr. 1408/71, se punkt 34.

Konvention af 26. april 1982 med tillægskonvention af 15. februar 1988 med Marokko om social sikring. Se Sikringsstyrelsens vejledning af 26. april 1988.

Efter disse konventioner har et barn, der har bopæl her i landet, og hvis far eller mor er statsborger i et af de kontraherende lande og har bopæl i Danmark, ret til ordinært og ekstra børnetilskud uden ventetid. Ret til særligt børnetilskud erhverves, efter at barnet eller en af forældrene har haft bopæl her i landet i 6 måneder. For børn af enker og enkemænd og forældrelose børn kræves tillige, at den afdøde far og/eller mor havde bopæl i Danmark på tidspunktet for dødsfaldet.

c) Overenskomst af 30. juni 1951 med Frankrig om social tryghed, jf. Udenrigsministeriets bekendtgørelse af 22. november 1952.

Overenskomst af 14. august 1953 med Forbundsrepublikken Tyskland om social tryghed, jf. Udenrigsministeriets bekendtgørelse af 7. oktober 1954.

Overenskomst af 27. august 1959 med England om so-

cial tryghed, jf. Udenrigsministeriets bekendtgørelse af 2. marts 1960.

Disse overenskomster gælder for statsborgere i de pågældende lande, som ikke er omfattet af EF-reglerne, fordi de ikke er beskæftiget som arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, se punkt 34. Der henvises endvidere til punkt d) nedenfor.

Efter den dansk-engelske overenskomst har engelske statsborgere ret til børnetilskud og forskudsvis udbetaling af bidrag uden ventetid, når de har fast bopæl her i landet. Forskudsvis udbetaling af børnebidrag forudsætter, at der foreligger dansk bidragsresolution, se punkt 23.

Efter den dansk-tyske overenskomst har børn af tyske enker og enkemænd og tyske forældreløse børn ret til særligt børnetilskud efter § 4, stk. 2 og stk. 3, nr. 2) -4), når de bor i Danmark, og den/ de afdøde forældre umiddelbart før dødsfaldet har opholdt sig i Danmark i ét år.

Efter den dansk-franske overenskomst har børn af franske statsborgere ret til børnetilskud uden ventetid, når de bor i Danmark.

d) De midlertidige europæiske konventioner, jf. Udenrigsministeriets bekendtgørelse af 20. juli 1955.

Konventionen om bl.a. familieydelse får kun betydning for personer, der ikke er omfattet af EF-forordningen, se punkt 34, eller andre konventioner, se punkt c).

Herefter kan statsborgere fra medlemsstaterne af Europarådet få ret til børnetilskud som danske statsborgere, når de har opholdt sig her i landet i 6 måneder og har fast bopæl her.

Kommunerne kan få råd og vejledning om administration af sikrings-konventionerne hos Direktoratet for Social Sikring og Bistand, se også punkt 1 og bilag 3.

Kapitel VIII

Klageadgang

Afgørelser om retten til ydelser

36. Afgørelser, der er truffet af kommunalbestyrelsen, kan indbringes for det sociale ankenævn, § 22, stk. 2.

Nærmere regler om behandlingen af klagesager er fastsat i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 122 af 28. marts 1985 om indsendelse af klager over afgørelser truffet af det sociale udvalg/magistrater og regionale nævn inden for det sociale område og om genvurdering i forbindelse med klager (Remonstration).

Klager over afgørelser indgives til den myndighed, som har truffet afgørelsen, for at myndigheden kan vurdere, om der er grund til at omgøre afgørelsen. Hvis der ikke er grund til at omgøre afgørelsen, sendes klagen normalt inden 4 uger til klageinstansen. Dette skal klart fremgå af klagevejledningen, som også skal give oplysning om klagefristen.

Det sociale ankenævns afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 22, stk. 3. Den Sociale Ankestyrelse kan dog, hvis Ankestyrelsen skønner, at sagen har principiel eller generel betydning, optage en sag til behandling, jf. § 22, stk. 7. Såvel borgeren som kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns afgørelse for Den Sociale Ankestyrelse, jf. § 22, stk. 2, og § 22, stk. 4.

Der henvises til Den Sociale Ankestyrelses vejledning nr. 123 af 1. juli 1993 om klageregler på det sociale område. Der henvises endvidere til Socialministeriets vejledning nr. 155 af 1991 om tilsynet på Socialministeriets område, hvis klagen drejer sig om sagsbehandlingen m.v.

Klage over ankenævnets afgørelse kan ikke tillægges opsættende virkning, § 22, stk. 5.

En afgørelse til ugunst for borgeren kan ikke tillægges tilbagevirkende kraft med den konsekvens, at allerede udbetalte ydelser skal tilbagebetales, medmindre lovens almindelige bestemmelser om tilbagebetaling er opfyldt, § 22, stk. 6 og § 24.

Efter § 22, stk. 8, skal klage til det sociale ankenævn eller Den Sociale Ankestyrelse indgives inden 4 uger efter,

at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Anmodning til Ankestyrelsen om optagelse af en sag til principiel eller generel behandling indgives inden for samme tidsfrist. Det sociale ankenævn og Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund hertil.

Afgørelser om inddrivelse

37. Afgørelser om inddrivelse af forskudsvis udbetalte bidrag, som træffes af kommunalbestyrelsen, kan også indbringes for det sociale ankenævn, se § 23 a i loven om inddrivelse af underholdsbidrag. Ankenævnets afgørelser efter § 23 a i inddrivelsesloven er endelige, dvs. at Den Sociale Ankestyrelse ikke kan optage principielle eller generelle sager efter inddrivelsesloven.

Afgørelser om udpantning og løntilbageholdelse indbringes dog for fogedretten.

Der henvises til Familieretsdirektoratets vejledning af 30. oktober 1984 om amtsankenævnenes (nu de sociale ankenævn) kompetence efter § 23 a i lov om inddrivelse af underholdsbidrag.

Kapitel IX

Administration af udbetaling af børnetilskud og bidragsforskud

Bopælskommunens administrative opgaver

38. Administrationen af børnetilskudsloven varetages af kommunalbestyrelsen i bopælskommunen.

Udbetaling af børnetilskud og bidragsforskud påhviler således kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den, der har ret til ydelsen, har fast bopæl. Hvis der er ret til ydelse i udlandet, er bopælskommunen den kommune, hvor pågældende senest har haft fast bopæl.

For personer, der aldrig har haft bopæl i Danmark, behandles ansøgning om børnefamilieydelse og børnetilskud af den kommune, hvor pågældendes arbejdsgiver har adresse/hjemsted. Se punkt 34 og 35 om ret til ydelser efter EF-forordning 1408/71 og konventionerne.

Efter EF-forordningen anses en ansøgning, der skal være indgivet til en myndighed eller institution inden for en bestemt frist, for rettidigt indgivet, selvom den er indgivet til en tilsvarende myndighed eller institution i et andet EØS-land. Tilsvarende bestemmelse er fastsat i de to-sidede konventioner om social sikring.

Kommunalbestyrelsen må selv tage initiativ til udbetaling af de ydelser, der ikke kræver ansøgning, dvs. ordinært børnetilskud til pensionister, særligt børnetilskud og flerbørnstilskud. Forvaltningen må sikre sig, at den gennem folkeregistret eller på anden måde modtager de oplysninger, der er nødvendige for udbetaling.

Kommunalbestyrelsen har efter bistandslovens § 28 en forpligtelse til at yde enlige og familier vejledning og rådgivning. Dette omfatter også vejledning om rettigheder, muligheder og forpligtelser efter børnetilskudsloven.

Flytning

39. Når den, der har ret til en ydelse efter børnetilskudsloven, flytter til en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen i fraflytningskommunen underrette tilflytningskommunen.

Fraflytningskommunen skal samtidig sende sagens akter

til den nye kommune til brug for den fortsatte udbetaling. Der skal desuden gives meddelelse om, for hvilken periode der senest er sket udbetaling.

Der kan ikke stilles krav om ny ansøgning ved flytning, men tilflytningskommunen skal sikres sig, at betingelserne for ret til ydelsen stadig er opfyldt.

Efterbetaling og forældelse

40. Hvis kommunalbestyrelsen bliver bekendt med eller gjort opmærksom på, at et børnetilskud, der skal udbetales uden ansøgning, fejlagtigt ikke er kommet til udbetaling, skal der ske efterbetaling fra det tidspunkt, da retten opstod. Krav på børnetilskud forældes dog efter dansk rets almindelige forældelsesregler, dvs. i løbet af 5 år, jf. lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer. Der er ikke hjemmel i loven til at udbetale renter.

Tilbagebetaling

41. Den, der modtager ydelser efter børnetilskudsloven, skal underrette kommunalbestyrelsen om forandringer i sine forhold, der kan føre til bortfald af ydelserne, § 24, stk. 1.

Hvis nogen mod bedre vidende har modtaget ydelser, som pågældende ikke var berettiget til, skal det beløb, der er modtaget med urette, tilbagebetales, § 24, stk. 2.

Bestemmelsen omfatter de tilfælde, hvor modtageren har udvist svig, dvs. forsætligt har fremkaldt, vedligeholdt eller udnyttet en vildfarelse hos kommunalbestyrelsen.

Herudover omfatter bestemmelsen tilfælde, hvor modtageren uden at gøre sig skyldig i svig ved modtagelsen, dog har været vidende om, at udbetalingen beroede på en vildfarelse hos kommunalbestyrelsen. Her kan være tale om, at kommunalbestyrelsen er gået ud fra en fejlagtig forudsætning med hensyn til de kendsgerninger, der er af betydning for udbetalingen.

Almindelige retsprincipper om tilbagebetaling af urigtigt udbetalte beløb fører til, at der i begrænset omfang kan kræves tilbagebetaling uden for bestemmelsens område. Det gælder efter omstændighederne i tilfælde, hvor en udbetalingsfejl skyldes forkerte oplysninger, der hid-

rører fra den berettigede, uden at det kan fastslås, at betingelsen om forsæt er opfyldt, og hvor kommunen ikke har haft mulighed for at opdage fejlen.

Tilbagebetalingskravet må rettes mod den, på grundlag af hvis forhold børnetilskud udbetales, dvs. den, der har forældremyndigheden, eller hvis der er fælles forældremyndighed, og forældrene ikke lever sammen, den, barnet er mest hos. Det gælder, uanset om børnetilskuddet er udbetalt til en anden, f.eks. til plejeforældre.

Hvis der er udbetalt bidrag forskudsvis, og den bidragspligtige siden har betalt direkte til den bidragsberettigede for samme periode, kan kommunalbestyrelsen søge det udlagte bidrag tilbagebetalt fra den bidragsberettigede.

Krav på tilbagebetaling af ydelser, som skyldes, at modtageren har tilsidesat sin oplysningspligt, er omfattet af den 20-årige forældelsesfrist i Danske Lov 5-14-4. Hvis der undtagelsesvis er krav på tilbagebetaling uden for de nævnte tilfælde (condictio indebiti), forældes kravet på 5 år, medmindre modtageren har udvist svig, jf. 1908-lovens § 1, stk. 1, nr. 6.

Om refusion og tilbagebetaling, hvis der samtidig er ret til eller er modtaget ydelser fra andet EØS-land, se punkt 34.

Retsforfølgning og modregning

42. Et tilbagebetalingskrav for uretmæssigt udbetalte børnetilskud og bidragsforskud, er tillagt udpantningsret, § 24, stk. 3. Sker tilbagebetalingen ikke frivilligt, udnyttes udpantningsretten, medmindre der er mulighed for modregning i krav, der tilkommer barnet.

Krav på fejlagtigt udbetalte børnetilskud kan modregnes i fremtidige børnetilskud for samme barn. Krav på tilbagebetaling af forskudsvis udbetalte bidrag kan tilsvarende modregnes i fremtidige bidrag for samme barn. Modregning skal gennemføres således, at afdragene fastsættes under hensyn til familiens økonomiske forhold.

Der kan normalt ikke ske modregning i børnetilskud for bidragsforskud, der har været udbetalt fejlagtigt. Tilsvarende kan krav på børnetilskud ikke modregnes i fremtidige bidragsforskud.

Da børnetilskud ifølge lovens § 7 tilkommer barnet el-

ler børnene, kan børnetilskud ikke modregnes i forældrenes skat eller gøres til genstand for retsforfølgning af krav mod forældrene. Tilsvarende følger det af § 18 i loven om børns retsstilling, at bidrag tilkommer barnet, og bidrag kan derfor ikke indgå i modregning overfor bidragsberettigede.

Kapitel X

Administration ved inddrivelse af forskudsvis udbetalte børnebidrag

Bidragsskyldige med bopæl i Danmark

43. Inddrivelse foretages af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor bidragspligtige bor.

Fremgangsmåden er beskrevet i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 927 af 2. december 1993 om kommunernes regnskabsaflæggelse og statsrefusion m.v. på visse dele af det sociale område, kapitel 6, § 26 og § 27.

Efter bekendtgørelsen skal den kommune, der udbetaler bidrag, sende anmodning om opkrævning til den kommune, hvor bidragspligtige bor.

Hvis bidragspligtige flytter, skal den kommune, der opkræver bidraget, sende sagen til tilflytningskommunen sammen med en specifikation af restgælden og samtidig underrette udbetalingskommunen om flytningen.

Afgår den bidragspligtige ved døden, skal afkrævningskommunen straks underrette udbetalingskommunen herom.

Om fremgangsmåden henvises i øvrigt til Justitsministeriets cirkulære nr. 217 og vejledning nr. 218 af 29. november 1978, samt til punkt 28 ovenfor.

Bidragsskyldige med bopæl i et andet nordisk land

44. Sager, der vedrører bidragsskyldige med ophold i et andet nordisk land, fremmes efter den nordiske konvention om underholdsbidrag.

Inddrivelsen sker efter lovgivningen i det land, hvor bidragsskyldige opholder sig. Spørgsmål om forældelse afhænger af reglerne i det land, hvor bidraget er fastsat. Afgørelse om eftergivelse af bidrag, der er udbetalt forskudsvis efter børnetilskudsloven, træffes her i landet.

Hvis bidragsskyldiges adresse ikke kendes, sendes anmodningen om inddrivelse til kontaktnmyndigheden i pågældende land, jf. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 269 af 28. juni 1963 om inddrivelse af underholdsbidrag i henhold til den nordiske konvention.

Kapitel XI. Forskellige bestemmelser

46. Regnskabsaflæggelse, refusion, anvisning og revision

47. Regulering af ydelser

Bilagsfortegnelse

Bilag 1:

Socialministeriets bekendtgørelse nr. 707 af 25. august 1995 af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Bilag 2:

Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1008 af 14. december 1993 om udbetaling af børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag samt ophævelse af bestemmelser om dansk indfødsret, hjemsted og bopæl i Danmark.

Bilag 3:

Kort oversigt over administrationen af EF-forordning 1408/71 og konventioner om social sikring (Direktoratet for Social Sikring og Bistands opgaver).

Bilag 4:

Oversigt over hvilke dokumenter fra de øvrige nordiske lande, der kan danne grundlag for bidragsforskud.

Bilag 5:

Oversigt over regler og vejledninger for inddrivelse af underholdsbidrag.

Stikordsregister

Bidragsskyldige med bopæl uden for de nordiske lande

45. Sager, der vedrører bidragsskyldige med kendt opholdssted i udlandet bortset fra de nordiske lande, indsendes til statsamtet/København/Frederiksberg kommuner til afkrævning. Sagen indsendes af den kommune, der inddriver bidraget. Hvis inddrivelsessag endnu ikke er iværksat, er det den kommune, der udbetaler bidraget forskudsvis, der indsender sagen.

Anmodningen om inddrivelse skal indeholde de oplysninger og kopi af de dokumenter, der kræves efter den konvention, sagen skal behandles efter. Der henvises til § 5, stk. 1, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 434 af 17. december 1965 om inddrivelse i henhold til Haager-konventionen og § 1, stk. 2, i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 433 af 17. december 1965 om inddrivelse i henhold til FN-konventionen.

Statsamtet/København/Frederiksberg kommuner sender sagen til afkrævning gennem vedkommende danske repræsentation. Herved forstås, med undtagelse af Canada, den repræsentation, inden for hvis distrikt den bidragsskyldige opholder sig. En oversigt over samtlige danske repræsentationer med angivelse af bl.a. adresser, embedsdistrikter og korrespondancesprog findes i Udenrigsministeriets årlige kalender.

For Canada gælder, at fremsendelsen altid bør ske til generalkonsulatet i Toronto.

Hvis sagen behandles efter FN-konventionen, sender statsamtet/København/Frederiksberg kommuner sagen til Udenrigsministeriet. Eventuelle udgifter til oversættelse af dokumenter afholdes af den kommune, der har udbetalt bidraget forskudsvis.

Når det må anses for sandsynligt, at inddrivelsesforsøget vil medføre et negativt resultat, bør sagen ikke fremmes.

Den danske repræsentation, der har foretaget inddrivelsen, sender beløbet til afkrævningskommunen. Dette gælder både bidrag, der er udbetalt forskudsvis og bidrag, der ikke er udbetalt forskudsvis. Afkrævningskommunen nedskriver bidragsrestancen og eventuelt det offentliges tilgodehavende med de inddrevne beløb.

Hvis bidragsberettigede har et tilgodehavende, underretter afkrævningskommunen samtidig bidragsberettigede

des bopælskommune om størrelsen af det inddrevne beløb, og om hvor meget der kan udbetales til bidragsberettigede efter fradrag af eventuelle omkostninger.

Omkostningerne ved inddrivelsen afholdes af det offentlige, i det omfang bidrag er forskudsvis udlagt.

Hvis inddrivelsen omfatter både forskudsvis og ikke forskudsvis udbetalte bidrag, fordeles omkostningerne forholdsmæssigt.

Kommunerne skal af hensyn til korrekt nedskrivning af bidragspligtiges restance nedskrive med hele det beløb, den bidragspligtige har indbetalt.

Ved afregning til kommunen af forskudsvis udbetalte bidrag anvendes kursen på tidspunktet for indbetaling til den danske repræsentation i udlandet.

Bidrag, der ikke er udbetalt forskudsvis, afregnes derimod til berettigede med kursen på vekslingstidspunktet.

Kapitel XI

Forskellige bestemmelser

Regnskabsaflæggelse, refusion, anvisning og revision

46. Staten afholder udgifterne til ydelser efter børnetilskudsloven, § 25, stk. 1.

Børnebidrag, der ikke er udbetalt forskudsvis og derfor ikke kan anmeldes til refusion, kan afregnes mellem kommunerne gennem Socialministeriet, når de indbetales til en anden kommune end den, der skal udbetale beløbene.

Den enkelte kommune opfører forskellen mellem det samlede beløb, den har modtaget, og det samlede beløb, den har udbetalt, i en indberetning til Socialministeriet. Nettobeløbet opføres som udgift – eller indtægt – på en særlig post på det skema, der indsendes ved anmeldelse af de udgifter, der afholdes af staten efter den sociale lovgivning. Socialministeriet vil ved anvisningen henholdsvis tillægge eller fradrage nettobeløbet. Af praktiske grunde kan afregningen gennem Socialministeriet for bidrag indgået og udbetalt i et regnskabsår først foretages i forbindelse med restafregningen for de sociale udgifter for pågældende regnskabsår. Eventuelle ændringer med hensyn til tidspunktet for anvisningen vil blive meddelt af Socialministeriet.

Regnskabsaflæggelse, refusion, anvisning og berigtigelse af beløb, der med urette er anmeldt til afregning, sker i henhold til Socialministeriets bekendtgørelse nr. 927 af 2. december 1993 om kommunernes regnskabsaflæggelse og statsrefusion m.v. på visse dele af det sociale område.

Revisionen sker i henhold til Socialministeriets bekendtgørelse nr. 926 af 2. december 1993 om revision af kommunernes regnskaber på visse dele af det sociale område.

Regulering af ydelser

47. Ydelserne reguleres en gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Den årlige regulering finder sted pr. 1. januar.

Socialministeriet bekendtgør størrelsen af ydelserne.

Socialministeriet, den 30. januar 1996

KAREN JESPERSEN

/ Anders Lynge Madsen

Bekendtgørelse af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Herved bekendtgøres lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 8. april 1992, med de ændringer, der følger af lov nr. 1080 af 23. december 1992, lov nr. 449 af 30. juni 1993 (§ 3), lov nr. 1133 af 22. december 1993 og lov nr. 448 af 1. juni 1994 (§ 6).

Kapitel 1 Børnetilskud

§ 1. Til børn under 18 år ydes børnetilskud efter reglerne i denne lov.

§ 2. Ordinært børnetilskud udgør 4.400 kr. årlig for hvert barn. Det ydes:

- 1) når den, der alene har forældremyndigheden, eller som har del i forældremyndigheden over et barn, er enlig forsørger,
- 2) når begge eller kun den ene af indehaverne af forældremyndigheden er enlig og barnet opholder sig lige meget hos begge, medmindre barnet er tilmeldt folkeregistret hos den, der ikke er enlig,
- 3) når den ene ægtefælle er indsat i institutioner under Kriminalforsorgen ud over 3 måneder og den anden ægtefælle er enlig,
- 4) når begge et barns forældre modtager folkepension eller førtidspension efter lov om social pension, eller
- 5) når folkepension eller førtidspension til én eller begge af to pensionsberettigede forældre ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse.

§ 3. Der ydes endvidere et ekstra børnetilskud, som udgør 3.360 kr. årlig, hvis der ydes ordinært børnetilskud efter § 2, nr. 1, nr. 2, eller nr. 3, og indehaveren af forældremyndigheden

har barnet hos sig. Der ydes kun ét ekstra børnetilskud uanset antallet af børn.

§ 4. Der kan endvidere ydes et særligt børnetilskud efter reglerne i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Det særlige børnetilskud udgør 16.872 kr. årlig, når ingen af barnets forældre lever.

Stk. 3. Det særlige børnetilskud udgør 8.436 kr. årlig,

- 1) når faderskabet til barnet ikke er fastslået,
- 2) når kun én af barnets forældre lever,
- 3) når barnet, efter at forældremyndighedens indehaver er død, adopteres af dennes ægtefælle eller af en enlig person,
- 4) når en af eller begge barnets forældre modtager folkepension eller førtidspension efter lov om social pension,
- 5) når folkepension eller førtidspension til en eller begge af to pensionsberettigede forældre ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse, eller
- 6) når der ifølge overenskomst med andre stater ikke er mulighed for at udfærdige bidragsresolution, der kan danne grundlag for forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

§ 5. Børnetilskud kan endvidere kun udbetales, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Barnet eller en af forældrene, der har forældremyndigheden over barnet, har dansk indfødsret eller med hensyn til børnetilskud efter §§ 2-3 har haft fast bopæl her i landet i

det seneste år og med hensyn til børnetilskud efter § 4 har haft fast bopæl her i landet i de seneste 3 år. En ret, der er erhvervet ved fast bopæl, bevares uanset senere fravær, når pågældende på ny får fast bopæl her. Betingelsen om dansk indfødsret gælder dog ikke for udlændinge, som har fået opholdstilladelse i Danmark efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven.

- 2) Barnet har hjemsted her i landet.
- 3) Barnet ikke har indgået ægteskab.
- 4) Barnet ikke er anbragt uden for hjemmet efter bistandsloven, ikke sammen med en indehaver af forældremyndigheden er optaget i en døgnforanstaltning efter bistandsloven eller i øvrigt forsørges af offentlige midler.
- 5) Den, der skal have børnetilskuddet udbetalt, har fast bopæl her i landet. Dette gælder dog ikke udbetaling af det særlige børnetilskud til en person, der har ret til at modtage pension efter lov om social pension i udlandet.

Stk. 2. Retten til at modtage særligt børnetilskud for pensionister er betinget af, at der ikke efter lov om børns retsstilling er fastsat eller kan fastsættes bidrag. Hvis det er pålagt en pensionist at betale bidrag efter den nævnte lov, ydes særligt børnetilskud dog til hel eller delvis dækning af pågældendes forpligtelse. Særligt børnetilskud kan også ydes til opfyldelse af en pensionists bidragsforpligtelse, når den bidragsberettigede og barnet opholder sig i udlandet.

§ 6. Ordinært børnetilskud efter § 2, nr. 1, nr. 2, og nr. 3, og ekstra børnetilskud efter § 3 udbetales efter ansøgning herom.

Stk. 2. Betingelserne for retten til at modtage børnetilskud skal være opfyldt ved begyndelsen af det første døgn i kvartalet.

Kapitel 2

Udbetaling af børnetilskud

§ 7. Børnetilskud tilkommer barnet eller børnene, jf. § 3, og udbetales kvartalsvis forud. Ydelsen udbetales kvartalsvis senest den 20. i kvartalets første måned.

§ 8. Børnetilskud udbetales til moderen.

Stk. 2. Har kun faderen forældremyndigheden over barnet, udbetales børnetilskud til ham.

Stk. 3. Tilkommer forældremyndigheden den ene af forældrene, og den anden af forældrene godtgør, at barnet bor hos ham eller hende, kan børnetilskud efter kommunalbestyrelsens bestemmelse udbetales til den, som barnet bor hos.

Stk. 4. Lever forældre, der har fælles forældremyndighed, ikke sammen, udbetales børnetilskud til den af forældrene, der har barnet hos sig. Opholder barnet sig i disse tilfælde lige meget hos begge forældrene, udbetales børnetilskud til den af forældrene, på hvis adresse barnet er tilmeldt folkeregistret.

Stk. 5. Er barnet i privat familiepleje, jf. bistandslovens § 65, kan børnetilskud efter kommunalbestyrelsens bestemmelse udbetales til den, der har taget barnet i pleje. Er barnet i pleje hos et ægtepar, udbetales børnetilskud i givet fald til plejemoderen.

Stk. 6. Såfremt det skønnes bedst for barnet, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at børnetilskuddet skal udbetales til barnet selv.

Stk. 7. Når den, der har forældremyndigheden over barnet, er indsat i institutioner under Kriminalforsorgen, jf. § 2, nr. 3, kan børnetilskud efter kommunalbestyrelsens bestemmelse udbetales til den indsattes ægtefælle, såfremt den indsattes særbarn opholder sig hos denne.

§ 9. Socialministeren kan fastsætte regler om udbetaling af børnetilskud til andre end de personer, der er nævnt i § 8, og om udbetaling af børnetilskud for kortere perioder end nævnt i § 7.

§ 10. Børnetilskud udbetales første gang for det kvartal, der følger efter det kvartal, i hvilket retten til tilskuddet er erhvervet, og sidste gang for det kvartal, i hvilket retten til tilskuddet ophører. Særligt børnetilskud, der skal ydes et barn efter en bidragspligtigs død, udbetales dog først fra udløbet af den periode, for hvilken der senest er udbetalt bidrag efter lov om børns retsstilling.

Kapitel 2 a

Ydelser vedrørende særlige grupper af børn

§ 10 a. Ved flerbørnsfødsler udbetales der for hvert barn et beløb på 5.436 kr. årligt, indtil børnene fylder 7 år (flerbørnstilskud).

Stk. 2. Flerbørnstilskud udbetales kvartalsvis forud, og reglerne i § 5, stk. 1, og § 6, stk. 2, samt

§§ 8-10 finder tilsvarende anvendelse ved udbetaling af flerbørnstilskud.

Stk. 3. Flerbørnstilskud efter stk. 1, jf. stk. 2, ydes tillige for adopterede, samtidigt fødte søskende. Uanset bestemmelserne i § 5, stk. 1, nr. 1 og 2, erhverves retten til tilskuddet for børn, der har opholdstilladelse her i landet med henblik på adoption, dog når børnene får ophold hos den familie, der har dem i pleje med henblik på adoption.

Stk. 4. Medmindre barnet eller en af forældrene, der har forældremyndigheden over barnet, har dansk indfødsret eller har fået opholdstilladelse i Danmark efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven, forudsætter udbetaling af flerbørnstilskud fast bopæl her i landet i 1 år.

§ 10 b. Til forældre, der adopterer et udenlandsk barn, ydes der til udgifter i forbindelse med adoptionen et engangsbeløb på 31.332 kr. (adoptionstilskud). Det er en betingelse for at opnå adoptionstilskud, at barnet er formidlet af en af de organisationer, der er godkendt af justitsministeren i medfør af § 30 i adoptionsloven.

Stk. 2. Tilskuddet udbetales af kommunalbestyrelsen efter ansøgning, når det af den adoptionsundersøgende myndighed kan attesteres, at barnet er ankommet her til landet.

Stk. 3. Medmindre en af adoptanterne har dansk indfødsret eller har fået opholdstilladelse i Danmark efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven, forudsætter udbetaling af adoptionstilskud fast bopæl her i landet i 1 år.

Kapitel 3

Forskudsvis udbetaling af børnebidrag

§ 11. Et bidrag til et barns underhold, der er fastsat efter lov om børns retsstilling, kan, når det ikke betales på forfaldsdagen, udbetales af det offentlige til den person, der er berettiget til at kræve bidraget fastsat efter § 18, stk. 2, i lov om børns retsstilling.

Stk. 2. Udbetaling af bidrag sker efter ansøgning. Socialministeren fastsætter regler om udbetalingen.

Stk. 3. Det kan ved overenskomst med andre stater bestemmes, at et udenlandsk bidragsdokument, der i vedkommende land danner grundlag for retslig inddrivelse af et bidrag, kan sidestilles med et dansk bidragsdokument ved forskudsvis udbetaling af bidrag.

§ 12. Bidrag kan udbetales forskudsvis for tiden, indtil et barn fylder 18 år.

Stk. 2. Betingelserne i § 5, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse med hensyn til adgangen til at få et bidrag udbetalt forskudsvis. Medmindre barnet eller en af forældrene, der har forældremyndigheden over barnet, har dansk indfødsret eller har fået opholdstilladelse i Danmark efter § 7 eller § 8 i udlændingeloven, forudsætter udbetaling fast bopæl her i landet i en sammenhængende periode af 3 år.

Stk. 3. Det er endvidere en betingelse for retten til at få bidrag udbetalt forskudsvis, at forældrene ikke lever sammen.

Stk. 4. Betingelserne for bidragsforskud skal være opfyldt på bidragets forfaldsdag.

§ 13. Søges bidrag udbetalt for tiden forud for bidragsdokumentets dato, kan bidrag udbetales i det omfang, betingelserne har været opfyldt på de forfaldsdage, der ville være indtrådt, hvis bidragsdokumentet havde foreligget ved bidragsperiodens begyndelse.

§ 14. Bidrag kan kræves udbetalt forskudsvis med det beløb, der er fastsat efter lov om børns retsstilling, dog højst med normalbidraget, der svarer til det særlige børnetilskud efter § 4, stk. 3.

§ 15. Særlige bidrag, som efter lov om børns retsstilling er pålagt til udgifterne ved fødslen og moderens underhold før og efter fødslen, kan, når betingelserne i § 12 er opfyldt, udbetales forskudsvis af det offentlige med indtil 483 kr. ved fødslen og 841 kr. pr. måned til moderens underhold før og efter fødslen.

Stk. 2. Særlige bidrag, som efter lov om børns retsstilling er pålagt i anledning af barnets dåb, konfirmation, sygdom eller begravelse eller i anden særlig anledning, kan, når betingelserne i § 12 er opfyldt, udbetales forskudsvis af det offentlige inden for den grænse, som statsamtet fastsætter.

§ 16. Når det skønnes at være bedst for barnet, kan bidraget udbetales for kortere perioder ad gangen end fastsat i bidragsdokumentet.

§ 17. Retten til at kræve et bidrag udbetalt forskudsvis vedvarer til og med årsdagen for bidragets forfaldsdag.

Stk. 2. Hvis barnet på det tidspunkt, da et bidrag kræves udbetalt forskudsvis, forsørges af

det offentlige, eller dets forældre på dette tidspunkt samlever, kan bidrag kun udbetales for tiden indtil den offentlige forsørgelses begyndelse eller samlivets begyndelse.

§ 18. Når et bidrag udbetales forskudsvis, indtræder det offentlige i retten til at indkræve bidraget. Retten hertil er i forhold til det offentlige undergivet den almindelige 20-årige forældelse.

Stk. 2. Inddrivelse sker efter reglerne i lov om inddrivelse af underholdsbidrag med disse ændringer:

- 1) Bidrag, der har været forfaldet i mere end 5 år, kan inddrives ved tilbageholdelse i løn m.v., dog ikke ud over 20 år fra forfaldsdagen og kun, når inddrivelse er iværksat og fremmet uden ophold.
- 2) Retten til at anvende tilbageholdelse i løn m.v. eller afsoning bortfalder, hvis forskudsvis udbetaling ikke er sket inden 1 år efter bidragets forfaldsdag.
- 3) Der kan ikke træffes bestemmelse om afsoning af bidrag, der vedrører en periode, som ligger mere end 1 år forud for det tidspunkt, hvor den forskudsvis udbetaling er sket.

Stk. 3. Når bidrag er udbetalt forskudsvis, indtræder kommunalbestyrelsen for et beløb, der svarer til det skyldige bidrag, i den bidragsforpligtedes ret til udbetaling af overskydende skat med godtgørelse og renter samt tilbagebetaling efter kildeskattelovens § 55.

§ 19. Det offentlige skal søge hele det beløb, der ved resolutionen efter lov om børns retsstilling skal betales, inddrevet hos den bidragskyldige. Hvis det beløb, der inddrives, overstiger det forskudsvis udbetalte bidrag, udbetales det overskydende beløb til den, der er berettiget til at indkræve bidrag.

§ 20. Betaler en bidragskyldig til det offentlige et beløb til dækning af forskudsvis udbetalte bidrag, er den pågældende berettiget til at forlange, at beløbet først anvendes til dækning af den del af bidragene, for hvilken der er truffet bestemmelse om afsoning.

§ 21. Forskudsvis udbetalte bidrag, som ikke er tilbagebetalt af den bidragskyldige, skal eftergives,

- 1) når der ikke i det sidste år forskudsvis er udbetalt bidrag, eller

- 2) når den bidragsskyldige har været indsat i institutioner under Kriminalforsorgen i udbetalingsperioden.

Stk. 2. Det er en betingelse for eftergivelse af forskudsvis udbetalte bidrag efter stk. 1, at den bidragsskyldige ikke ville kunne betale det skyldige beløb uden at komme til at mangle, hvad der må anses for nødvendigt til eget eller familiens underhold.

Kapitel 4

Administration

§ 22. Administrationen af denne lov påhviler kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Afgørelser truffet af kommunalbestyrelserne kan indbringes for det sociale ankenævn.

Stk. 3. Det sociale ankenævns afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan indbringe det sociale ankenævns afgørelser efter denne lov for Den Sociale Ankestyrelse.

Stk. 5. Klage over det sociale ankenævns afgørelser kan ikke tillægges opsættende virkning.

Stk. 6. En ydelse, der er udbetalt på grundlag af en afgørelse, kan dog ikke kræves tilbagebetalt, medmindre de almindelige betingelser i § 24 er opfyldt.

Stk. 7. Den Sociale Ankestyrelse kan, uanset bestemmelsen i stk. 3, optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel eller generel betydning.

Stk. 8. Klage til det sociale ankenævn skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klage til Ankestyrelsen efter stk. 4 skal indgives inden 4 uger efter, at kommunalbestyrelsen har fået meddelelse om det sociale ankenævns afgørelse. Anmodning til Ankestyrelsen om optagelse af en sag til behandling i medfør af stk. 7 skal indgives inden for samme tidsfrist. Det sociale ankenævn og Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund hertil. Afgørelse herom træffes af formanden for det sociale ankenævn, henholdsvis chefen for Ankestyrelsen.

Stk. 9. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af klagesager.

§ 23. Det påhviler kommunalbestyrelsen at drage omsorg for udbetaling af børnetilskud.

Udbetalingen sker gennem kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den, der har ret til ydelsen, har fast bopæl.

§ 24. Det påhviler den, der får udbetalt ydelser efter loven, at underrette kommunalbestyrelsen om forandringer i forholdene, der kan medføre bortfald af ydelserne.

Stk. 2. Har nogen mod bedre vidende uberettiget modtaget ydelser efter loven, skal det beløb, der med urette er modtaget, tilbagebetales.

Stk. 3. Der er udpantningsret for tilbagebetalingskrav efter stk. 2.

Kapitel 5

Forskellige bestemmelser

§ 25. Udgifter til ydelser efter loven afholdes af statskassen.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter regler for anvisningen, regnskabsaflæggelse og revision.

Stk. 3. Socialministeren kan pålægge kommunalbestyrelserne at tilvejebringe statistiske oplysninger.

§ 25 a. Ydelserne i §§ 2, 3, 4, 10 a, 10 b og 15, stk. 1, reguleres én gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 2. De beregnede børnetilskud afrundes for så vidt angår børnetilskud efter §§ 2 og 3 til det nærmeste med 4 delelige beløb i kroner, for så vidt angår de i § 4 nævnte særlige børnetilskud til det nærmeste med 12 delelige beløb i kroner og for så vidt angår de i § 15, stk. 1, nævnte ydelser til det nærmeste beløb i kroner.

Stk. 3. For normalbidraget, jf. § 14, omfatter reguleringen kun hele måneder og foretages på den følgende forfaldsdag for bidraget.

Stk. 4. Socialministeriet bekendtgør størrelsen af ydelserne efter loven.

§ 26. Efter overenskomster med andre stater kan socialministeren fastsætte regler om fravigelse af bestemmelser om indfødsret og bopæl.

Stk. 2. Socialministeren fastsætter bestemmelser om fravigelse af lovens regler i det omfang, det er nødvendigt for anvendelse af De europæiske Fællesskabers forordninger om social sikring for arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer.

§ 27. Loven træder i kraft 1. juli 1987. Samtidig ophæves lov om børnetilskud og andre fa-

milietydelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 609 af 29. november 1978.

§§ 28-29. (Overgangsbestemmelser, udelades).

§ 30. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 948 af 23. december 1986 ¹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 18. Loven træder i kraft den 1. januar 1987, § 1, nr. 6 og 7, dog fra finansåret 1984, § 1, nr. 5, fra finansåret 1986, § 1, nr. 1 og 3, fra finansåret 1988, § 6 den 1. januar 1988 og § 15, nr. 5, den 1. juli 1987.

Lov nr. 196 af 29. marts 1989 ²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 17. Loven træder i kraft den 1. juli 1989. Dog træder § 7, nr. 2 og 3, i kraft den 1. januar 1990.

Lov nr. 375 af 7. juni 1989 ³⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 8. Loven træder i kraft den 1. juli 1989.

Lov nr. 389 af 7. juni 1989 ⁴⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 23. Loven træder i kraft den 1. januar 1990.

Lov nr. 855 af 20. december 1989 ⁵⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 2. Loven træder i kraft den 1. januar 1990. Flerbørnstilskuddet udbetales dog først fra den 1. april 1990.

Stk. 2. § 1, nr. 2, har først virkning for finansåret 1991.

Lov nr. 386 af 13. juni 1990 ⁶⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 31. Loven træder i kraft den 1. januar 1991. § 30 træder dog i kraft den 1. august 1990.

Stk. 2. §§ 1-10 og §§ 12-18 har virkning for de reguleringer, der beregnes fra 1. januar 1991 og senere.

Stk. 3. Reguleringerne efter §§ 1-6 sker første gang med virkning for de ved lovens ikrafttræden gældende beløb forhøjet efter de indtil da gældende bestemmelser om regulering.

Stk. 4. §§ 19-28 har virkning fra og med indkomståret 1991.

Stk. 5. § 29 anvendes ved regulering af indekstillaeg for 1991 og senere.

Stk. 6. De beløb, der er nævnt i §§ 2-5 og § 6, stk. 4, i lov nr. 128 af 12. marts 1988, reguleres i overensstemmelse med § 49, stk. 5, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3. Den 1. januar 1991 forhøjes de angivne fradragbeløb i § 49, stk. 1, nr. 2 og 4, i lov om social pension, jf. § 2, stk. 3, i lov nr. 390 af 10. juni 1987 og § 5, nr. 3, i lov nr. 128 af 12. marts 1988, med 9 pct. Regulering efter § 2, stk. 5, i lov nr. 390 af 10. juni 1987, jf. § 5, nr. 5, i lov nr. 128 af 12. marts 1988, sker første gang den 1. juli 1994 med satsreguleringsprocenten for finansåret 1994, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 7. De beløb, der er nævnt i § 2, stk. 5 og 6, i lov nr. 823 af 21. december 1988 om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte, jf. lovbetændtgørelse nr. 917 af 22. december 1989, reguleres efter lov om Statens Uddannelsesstøtte § 6, som ændret ved nærværende lovs § 8.

Lov nr. 794 af 30. november 1990⁷⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 8. Loven træder i kraft den 1. januar 1991.

Lov nr. 399 af 6. juni 1991⁸⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 14. Loven træder i kraft den 1. januar 1992. Dog træder § 4, nr. 8, og § 15 i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. De sager om social pension efter §§ 14, 16 og 18 i lov om social pension, om hjælp til etablering af selvstændig virksomhed eller erhvervelse af motorkøretøj efter bilstandslovens §§ 43 og 58, i hvilke kommunerne den 1. januar 1992 har afgivet indstilling, og som ikke er afgjort af de indtil denne dato bestående revaliderings- og pensionsnævn, overgår til de nævn,

der er nedsat ved § 18 i den sociale styrelseslov som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1. Disse sager afgøres og kan påklages efter de indtil denne dato gældende regler. Finansieringen af udgifter forbundet hermed sker ligeledes efter de hidtil gældende regler. Funktionsperioden for formanden og for medlemmerne af de indtil 1. januar 1992 bestående revaliderings- og pensionsnævn ophører på denne dato. Funktionsperioden for medlemmerne af de revaliderings- og pensionsnævn, som er nedsat ved § 18 i den sociale styrelseslov som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, vil første gang være fra den 1. januar 1992 til den 30. juni 1994.

Stk. 3. Amsankenævnene nedlægges den 31. december 1991. De sager, som ikke er afgjort af amsankenævnene senest denne dato, overgår til de sociale ankenævn til afgørelse. Funktionsperioden for formanden for og medlemmerne af amsankenævnene ophører den 31. december 1991.

Stk. 4. Det Sociale Ankenævn for Københavns og Frederiksberg Kommuner træffer afgørelse i de sager, der er afgjort af Københavns og Frederiksberg Kommuner og indbragt for Den Sociale Ankestyrelse, og som Ankestyrelsen ikke har afgjort senest den 31. december 1991. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed. Ankestyrelsen kan dog træffe afgørelse i sager, der oversendes fra formanden for nævnet til udvidet votering i Ankestyrelsen i overensstemmelse med den sociale styrelseslovs § 17, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1. Ankestyrelsen kan endvidere optage en sag til behandling, når Ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning. Anmodning til Ankestyrelsen om optagelse af en sag til principiel behandling indgives inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af fristen, når der er særlig grund hertil. Afgørelse herom træffes af chefen for Ankestyrelsen. 1.-7. pkt. finder ikke anvendelse på afgørelser truffet i medfør af bilstandslovens afsnit VIII.

Stk. 5. Såfremt kommunalbestyrelsen efter den 1. januar 1992 afgiver indstilling om forhøjelse af en allerede tilkendt pension efter §§ 14, 16 og 18, afholder staten 50 pct. af udgifterne til forhøjelsen. Staten afholder udgifterne til pension til personer, der den 1. januar 1992 har ophold i en institution efter bilstandsloven § 112, stk. 1, og som får tilkendt pension efter dette tidspunkt.

Indledning

1. *Lov nr. 350 af 4. juni 1986 om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag* trådte i kraft den 1. juli 1987. Loven er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 707 af 25. august 1995, der er optrykt som bilag 1 til denne vejledning. Lovbekendtgørelsen indeholder de ændringer i loven, der er sket efter lovens ikrafttræden den 1. juli 1987. Overgangsbestemmelserne §§ 28 og 29 er ikke medtaget i lovbekendtgørelsen, da de ikke længere har praktisk betydning.

Ved de senere lovændringer er der indført to nye former for ydelser: flerbørnstilskud og adoptionstilskud, og personkredsen for ret til ordinært og ekstra børnetilskud er blevet udvidet, således at ægtefællen til en indsat kan få ret til de samme ydelser som en enlig forsørger. Der er indført regler om eftergivelse af bidragsgæld for tidligere indsatte og udpantningsret for tilbagebetalingskrav. Der er desuden foretaget ændringer af mere administrativ og teknisk karakter.

Ydelserne efter børnetilskudsloven er: Ordinært børnetilskud, ekstra børnetilskud, særligt børnetilskud, flerbørnstilskud og adoptionstilskud. Endvidere indeholder loven regler om forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Denne vejledning er en revideret, ajourført og justeret udgave af Sikringsstyrelsens vejledning nr. 158 af 18. december 1986 om lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Systematikken fra den tidligere vejledning er bevaret, og formålet med den nye vejledning er at få en samlet beskrivelse af reglerne på området. Vejledningen indeholder desuden fortolkninger og oplysninger om praksis på området, herunder fortolkningsbidrag, som er kommet til siden udsendelsen af den forrige vejledning. Endvidere er der medtaget bestemmelser fra Socialministeriets cirkulære af 10. april 1979 om inddrivelse af bidrag samt enkelte afsnit fra vejledning om effektiv inddrivelse på det sociale område udsendt af Sikringsstyrelsen og Socialstyrelsen i maj 1986.

Lov om en børnefamilieydelse hører under Skattemini-

Stk. 6. Funktionsperioden for medlemmerne af de sociale ankenævn, jf. § 16, stk. 1 og 2, i den sociale styrelseslov som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, vil første gang være fra den 1. januar 1992 til den 30. juni 1994.

Stk. 7. Socialministeren fremsætter forslag for Folketinget om revision af tilkendelseskompetencen m.v. efter lov om social pension og lov om social bistand inden udgangen af folketingsåret 1991-92.

Lov nr. 405 af 6. juni 1991 ⁹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2. Loven træder i kraft den 1. juli 1991.

Lov nr. 1080 af 23. december 1992 ¹⁰⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2. Loven træder i kraft den 1. januar 1993.

Lov nr. 449 af 30. juni 1993 ¹¹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 14. Loven træder i kraft 1. januar 1994.

Lov nr. 1133 af 22. december 1993 ¹²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 21, stk. 1, nr. 2, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, har virkning for personer, der er indsat i institutioner under Kriminalforsorgen ved lovens ikrafttræden.

Lov nr. 448 af 1. juni 1994 ¹³⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 8. Loven træder i kraft den 1. juli 1994.

Socialministeriet, den 25. august 1995

KAREN JESPERSEN

/ Anders Lyng Madsen

-
- 1) Vedrører indsættelse af § 25 a samt ophævelse af § 27, stk. 2. Lovændringen vedrører ændrede reguleringsbestemmelser.
 - 2) Vedrører ændring af § 25 a, stk. 4. Lovændringen vedrører omstrukturering/ nedlæggelse af Sikringsstyrelsen og Socialstyrelsen.
 - 3) Vedrører indsættelse af § 24, stk. 3. Lovændringen vedrører udpantningsret for tilbagebetalingskrav.
 - 4) Vedrører ændring af § 8, stk. 3, 5 og 6, § 18, stk. 3, § 22, stk. 1 og 2, § 23, § 24, stk. 1, og § 25, stk. 3. Lovændringen vedrører ophævelse af det sociale udvalgs selvstændige kompetence.
 - 5) Vedrører indsættelse af kapitel 2 a samt ændring af § 25 a. Lovændringen vedrører indførelse af ydelser til særlige grupper af børn.
 - 6) Vedrører ændring af § 25 a, stk. 1. Lovændringen vedrører ændrede reguleringsbestemmelser.
 - 7) Vedrører ændring af § 25 a, stk. 4. Lovændringen vedrører ændring af den centrale sociale administration.
 - 8) Vedrører ændring af § 22, stk. 2, 3, og 6. Lovændringen vedrører omlægning af ankestrukturen m.v.
 - 9) Vedrører ændring af § 10 a, stk. 1, samt indsættelse af § 10 a, stk. 3. Lovændringen vedrører udvidelse af modtagerkredsen for ydelser til særlige grupper af børn.
 - 10) Vedrører ændring af § 7, og § 10 b. Lovændringen vedrører tidspunkt for udbetaling samt forhøjelse af adoptionstilskuddet.
 - 11) Vedrører ændring af § 2, § 3, § 4, stk. 2 og 3, § 10 a, stk. 1, § 10 b, stk. 1, § 15 stk. 1 og § 25 a, stk. 1. Lovændringen vedrører ændrede reguleringsbestemmelser.
 - 12) Vedrører ændring af § 2, § 3, § 6, stk. 1, § 8, § 10 a, § 10 b, § 12, stk. 2, og § 21. Lovændringen vedrører indførelse af børnetilskud til en ægtefælle til en indsat samt eftergivelse af bidragsgæld i forbindelse med løsladelse.
 - 13) Vedrører ændring af § 22. Lovændringen vedrører ændrede ankerregler.

Bekendtgørelse om udbetaling af børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag samt ophævelse af bestemmelser om dansk indfødsret, hjemsted og bopæl i Danmark

Efter §§ 9, 11, stk. 2 og 26, stk. 1 og 2, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 8. april 1992, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 449 af 30. juni 1993, fastsættes:

Kapitel 1

Udbetaling af børnetilskud

§ 1. Hvis det må anses for godtgjort, at børnetilskuddet ikke kommer barnet til gode ved udbetaling efter reglerne i lovens § 8, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at børnetilskuddet skal udbetales til en anden person, en bank eller lignende.

Kapitel 2

Forskudsvis udbetaling af børnebidrag

§ 2. Inden første udbetaling af bidragsforskud skal bidragsberettigede orienteres om betingelserne for at få bidrag udbetalt forskudsvis. Bidragsberettigede skal desuden orienteres om, at kommunalbestyrelsen skal underrettes, hvis bidragsberettigede flytter til en anden kommune, eller hvis der i øvrigt sker ændringer i forhold, der har betydning for den fortsatte udbetaling af bidrag.

§ 3. Ved hver udbetaling af bidragsforskud skal kommunalbestyrelsen gøre bidragsberettigede opmærksom på oplysningspligten efter børnetilskudslovens § 24.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fra bar-

nets 15. år ved hver udbetaling indhente oplysninger om barnets egenindtægt.

§ 4. Bidragsforskud udbetales herefter på grundlag af de oplysninger, der er afgivet før første udbetaling, indtil kommunalbestyrelsen modtager oplysninger om forandringer, der medfører ændring eller bortfald af bidraget.

§ 5. Er der i en periode ikke udbetalt bidrag forskudsvis, skal den berettigede på ny indgive ansøgning herom.

Kapitel 3

Ophævelse af bestemmelser om dansk indfødsret, hjemsted og bopæl i Danmark

§ 6. Kravet om dansk indfødsret, hjemsted og bopæl i Danmark efter § 5, stk. 1, nr. 1, 1. og 2. pkt., nr. 2 og 5, ophæves for personer, der efter EF-forordning nr. 1408/71, afsnit II, er omfattet af dansk lovgivning om social sikring under ophold i en EØS-stat.

§ 7. For personer, der efter bestemmelserne i EF-forordning nr. 1408/71 modtager børnetilskud eller familiedydelser efter en anden EØS-stats lovgivning om social sikring, nedsættes børnetilskuddet med et beløb svarende til den anden stats ydelse, forudsat at en nedsættelse af den danske ydelse er i overensstemmelse med EF-forordningens regler.

§ 8. Kravet om dansk indfødsret, hjemsted og bopæl i Danmark efter § 5, stk. 1, nr. 1, 1. og 2.

pkt., nr. 2 og 5, ophæves for personer, der efter overenskomster med andre stater er omfattet af dansk lovgivning om social sikring under ophold i en anden stat.

Stk. 2. Kravet om dansk indfødsret efter § 5, stk. 1, nr. 1 ophæves for personer, der tager bopæl her i landet, i det omfang de efter en overenskomst med en anden stat er omfattet af bestemmelser om ligebehandling med danske statsborgere.

§ 9. Kravet om fast bopæl her i landet i en sammenhængende periode af 3 år efter § 12, stk. 2, 2. pkt. ophæves for personer, der flytter hertil fra et andet nordisk land, og som er omfattet af art. 11, stk. 1 i Nordisk Konvention om

Social Bistand og Sociale Tjenester. Det samme gælder for personer omfattet af andre overenskomster, der giver ret til ligebehandling med danske statsborgere med hensyn til retten til forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Kapitel 4

Ikrafttrædelse

§ 10. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 1994. Samtidigt ophæves Socialministeriets bekendtgørelse nr. 914 af 15. december 1986.

Stk. 2. § 9, 1. pkt. træder dog først i kraft, når Nordisk Konvention om Social Bistand og Sociale Tjenester træder i kraft.

Socialministeriet, den 14. december 1993

KAREN JESPERSEN

/ Anders Lyng Madsen

Bilag 3

Kort oversigt over administrationen af EF-forordning 1408/71 og konventioner om social sikring

Direktoratet for Social Sikring og Bistand varetager den praktiske, centrale administration af EF-forordning 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet og de konventioner om social sikring, som Danmark har indgået med andre lande.

Direktoratet er forbindelsesorgan efter EF-forordningen og konventionerne om social sikring. Det betyder, at Direktoratet bistår kommunerne ved kontakten til de udenlandske socialforsikringsinstitutioner i EØS- og konventionslande, når der er behov herfor. Direktoratet er ligeledes de udenlandske institutioner behjælpelig i kontakten til de danske kommuner.

I tilfælde, hvor der efter reglerne i EF-forordning 1408/71 eller en konvention skal udstedes dokumentation for, at en person er omfattet af dansk lovgivning under beskæftigelse eller bopæl i et andet land, træffer Direktoratet afgørelse om, hvorvidt dansk lovgivning skal anvendes. Dokumentation herfor bliver udstedt af Direktoratet i form af en blanket eller en skrivelse.

I situationer, hvor der efter reglerne i forordningen eller konventionerne ikke skal udstedes dokumentation for, hvilket lands lovgivning der skal anvendes, træffer Direktoratet ikke afgørelse om lovvalget. Spørgsmål om, hvorvidt en ansøger er omfattet af dansk lovgivning, vil i disse situationer skulle afgøres af kommunen som led i afgørelsen af, om der er ret til ydelser.

Bestemmelserne er nærmere beskrevet i Socialministeriets vejledning af juli 1993 om EF-regler om social sikring: hæfte 1 generel introduktion og lovvalgsreglerne og hæfte 7 om børnefamilieydelse og børnetilskud. Desuden henvises til de forskellige konventioner med tilhørende cirkulærer / vejledninger. Se også punkt 34 og 35 i børnetilskudsvejledningen.

Direktoratet for Social Sikring og Bistand yder tillige rådgivning og vejledning til kommunerne, de sociale ankenævn m.v. om reglerne i EF-forordningen og konventionerne om social sikring.

Bilag 4

Oversigt over hvilke dokumenter fra de øvrige nordiske lande, der kan danne grundlag for bidragsforskud

Et bidragsdokument, der er udstedt i et andet nordisk land, sidestilles med et dansk bidragsdokument ved forskudsvis udbetaling af børnebidrag, se vejledningens punkt 23.

Hvis det ikke drejer sig om en beslutning fra en domstol eller en anden offentlig myndighed, men f.eks. om en aftale mellem ægtefæller, er det en betingelse, at dokumentet er forsynet med attestation for, at det kan danne grundlag for inddrivelse hos den bidragsskyldige i det land, hvor det er udstedt.

Følgende *finske* dokumenter kan danne grundlag for bidragsforskud:

- Dom om underholdsbidrag.
- Skriftlig aftale om underholdsbidrag som er fastsat af socialnævnet.
Attestation kan gives af socialnævnene.

Følgende *islandske* dokumenter kan danne grundlag for bidragsforskud i henhold til børneloven nr. 20/1993:

- Bidragsresolutioner udstedt af en sysselmand (§ 10).
- Skriftlige aftaler mellem bidragspligtige om børnebidrag, godkendt af en sysselmand (§ 17).
- Separations- eller skilsmissebevillinger eller separations- eller skilsmissemøder som indeholder bidragsbestemmelser.

Følgende *norske* dokumenter kan danne grundlag for bidragsforskud:

- Retsforlig, dom eller beslutning fra domstol om underholdsbidrag.
- Afgørelse om bidrag truffet af bidragsfogden eller fylkestrygdekontoret.
- Skriftlig aftale om bidrag.
Attestation kan efter begæring gives af folketrygdkontoret for utenlandssaker.

Følgende *svenske* dokumenter kan danne grundlag for bidragsforskud:

- Dom eller beslutning af en domstol.
- Skriftlig aftale mellem parterne om underholdsbidrag.
Attestation kan efter begæring gives af länsstyrelsen.

Bilag 5

Oversigt over regler og vejledninger for inddrivelse af underholdsbidrag

Lov af 24. april 1963 om inddrivelse af underholdsbidrag, jf. nu lovekendtgørelse nr. 631 af 15. september 1986, som senest ændret ved § 7 i lov nr. 448 af 1. juni 1994.

Justitsministeriets cirkulære nr. 217 af 29. november 1978 om inddrivelse af underholdsbidrag.

Justitsministeriets vejledning nr. 218 af 29. november 1978 om inddrivelse af underholdsbidrag.

Socialministeriets bekendtgørelse nr. 927 af 2. december 1993 om kommunernes regnskabsaflæggelse og statsrefusion m.v. på visse dele af det sociale område.

Familiedirektoratets (nu Civilretsdirektoratet) vejledning af 30. oktober 1984 om amtsankenævnenes (nu de sociale ankenævne) kompetence efter § 23 a i lov om inddrivelse af underholdsbidrag.

Justitsministeriets cirkulære nr. 124 af 20. juli 1979 om inddrivelse af underholdsbidrag hos personer, der er omfattet af sømandsskatteordningen.

Justitsministeriets cirkulæreskrivelse nr. 159 af 1. september 1971 om behandlingen af sager om fastsættelse af underholdsbidrag til børn i tilfælde, hvor der kan blive tale om inddrivelse af bidraget i udlandet.

Anordning nr. 432 af 17. december 1965 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdsbidrag i henhold til Haager-konventionen af 15. april 1958 om underholdspligt over for børn.

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 434 af 17. december 1965 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser

om underholdsbidrag i henhold til Haager-konventionen af 15. april 1958 om underholdspligt over for børn, som ændret ved bekendtgørelse nr. 600 af 29. november 1978.

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 433 af 17. december 1965 om inddrivelse af underholdsbidrag i henhold til den af De Forenede Nationer vedtagne konvention af 20. juni 1956, som ændret ved bekendtgørelse nr. 601 af 29. november 1978.

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 269 af 28. juni 1963 om inddrivelse af underholdsbidrag i henhold til konventionen af 23. marts 1962 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, som ændret ved bekendtgørelse nr. 599 af 29. november 1978.

Justitsministeriets cirkulære nr. 128 af 28. juni 1963 om inddrivelse af underholdsbidrag, fastsat i Danmark, Finland, Norge eller Sverige, som ændret ved cirkulære nr. 216 af 29. november 1978.

Stikordsregister

	Punkt
administration	1, 31, 38
adoptionstilskud	19, 32, 34-35
adoption	3, 15, 18-19
afgørelser	8, 20-21, 26, 31, 34-37, 44
aflastningsophold	5
afsoning	5, 22, 29
anbragt uden for hjemmet	3, 5
ankenævn	1, 36-37
ankestyrelsen	1, 36-37
ansøgning	10, 24, 26-27, 38-39
anvisning	46
betingelser	2-11, 13, 16-20, 22, 24, 26-27, 30-35, 39, 41
bidragets størrelse	16-17, 25
bidragsberettiget	6-7, 16-17, 24-27, 41-42, 45
bidragsgæld	28, 31
bidragspligtig	13-14, 16-17, 20, 24, 26-27, 30, 41, 43, 45
bidragsresolution/ bidragsdokument	13, 16-17, 20, 23-28, 35
bidragsskyldig	27-28, 31, 43-45
bofællesskab	8
bopæl	3, 6, 18-21, 31-32, 34-35, 38, 43-45
bopælstid	2, 32-33, 35
bortfald (af ret til ydelser)	5, 7, 10-12, 14, 16, 20, 24, 26, 41
børnefamilieydelsen	1, 34-35, 38
børnebidrag	13, 16-17, 20, 22-32, 35, 37-38, 41-46
Det Sociale Ankenævn	1, 36-37
Den Sociale Ankestyrelse	1, 36-37
døgnforanstaltning	5
EF-forordning	1-3, 6-7, 21, 32, 34-35, 38
eftergivelse	31, 44
efterskole	5
ekstra børnetilskud	9-10, 20, 32, 35
enlig forsørger	8-10, 15, 20, 38
EØS-lande	3, 6, 20, 34-35, 38, 41

steriet, og administreres dels af skattemyndighederne, dels af de sociale myndigheder. På de områder, hvor reglerne om børnefamilieydelsen svarer til reglerne i børnetilskudsloven, anvendes denne vejledning også for børnefamilieydelsen. Der henvises til Skatteministeriets bekendtgørelse nr. 791 af 1. oktober 1995 af lov om en børnefamilieydelse og Skattedepartementets cirkulære nr. 148 af 17. december 1986 om lov om en børnefamilieydelse.

Ved lov nr. 372 af 7. juni 1989 om *registreret partnerskab* er der indført mulighed for, at to personer af samme køn kan indgå registreret partnerskab, som – stort set – sidestilles med ægteskab. I forhold til børnetilskudsloven gælder de samme regler for personer i registreret partnerskab som i ægteskab, og et samliv mellem to personer af samme køn vurderes på linje med et samliv mellem en mand og en kvinde. Dette har især betydning for retten til ordinært og ekstra børnetilskud som enlig, se nærmere under punkt 8-10.

Udover den danske lovgivning kan *internationale aftaler om social sikring* have betydning for administrationen af børnetilskud og børnefamilieydelse. *EF-forordning nr. 1408/71* om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet har gyldighed i det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde – EØS. Danmark har desuden med flere andre lande indgået *konventioner om social sikring*, der også omfatter børnetilskud og børnefamilieydelse. Administrationen af de internationale regler er henlagt dels til kommunerne, dels samlet centralt i *Direktoratet for Social Sikring og Bistand*, der også yder rådgivning og vejledning om reglerne til kommunerne og de sociale ankenævn m.v. Se nærmere under punkt 34 og 35 og i bilag 3.

Med virkning fra 1. januar 1992 fik det sociale ankesystem tillagt nye *vejledningsopgaver* (jf. lov nr. 399 af 6. juni 1991). Vejledningsvirksomheden indebærer, at ankesystemet yder vejledning om praksis og fortolkning af retsregler på alle de områder, hvor der efter lovgivningen er klageadgang til *det sociale ankenævn*. Det betyder, at de sociale ankenævn yder kommunerne råd og vejledning om administration og fortolkning af børnetilskudslov-

Punkt

faderskab	12-13
flerbørnstilskud	18, 32, 34-35, 38
flygtninge	5, 12, 22, 32-33
folkeregister	8, 21
forfaldsdagen /-datoen	7, 22, 27, 29
forordning 1408/71	se EF-forordning
forsørget af offentlige midler	5, 12
forældelse	28-29, 40-41, 44
forældreløse	12, 34-35
forældremyndighed	2-3, 5, 8-9, 11-12, 14-15, 18, 21, 24
fængsel	5, 8
Færøerne / færøsk	3, 6, 23, 25
Grønland / grønlandsk	3, 6, 23, 25
henstand (med betaling)	28
hjemsted	3, 6, 16, 32, 34, 38
inddrivelse	13, 16, 28-29, 31, 37, 43-45
indfødsret	2, 33-35
indsat	8, 20-21, 31
indtægter (barnets)	24, 26
indtægtsregulering (pensioner)	11, 16
institution	5, 8, 16, 21, 31
klage	1, 10, 26, 36
kollektiv	8
konfirmation	16, 25-26
konventioner	1, 6, 16, 23, 25, 32-33, 35, 38, 44-45
Kriminalforsorgen	8, 21, 31
lov om børns retsstilling	16, 20, 22-26, 42
løsladelse	31
modregning	30, 42
normalbidrag	se børnebidrag
observationsskoler	5

Punkt

opholdstilladelse	2, 18, 32-33
ophold i udlandet	3, 6, 32
oplysning	10, 17, 26, 31, 36, 38, 41, 45
ordinært børnetilskud	8-11, 22, 38
overenskomster	2-3, 17, 23, 32, 35
pension / pensionister	3, 6, 11, 14, 16, 20-21, 31, 34, 38
produktionsskole	5
prøveløsladelse	31
refusion	20, 41, 43, 46
registreret partner	8
regnskabsaflæggelse	43, 46
regulering	47
retsstilling	se lov om børns retsstilling
revision	46
samlevende	8-9, 11, 22
satsregulering	47
skat / skattepligt	6, 30, 32, 34, 42
særbarn	8
særlige bidrag	16, 25-26
særligt børnetilskud	11-17, 20-21, 25, 31-33, 35, 38
tilbagebetaling	5, 13, 30, 36, 41-42
tilbageholdelse i løn	28-29, 37
tvillinger m.v.	18
udenlandsophold	se ophold i udlandet
udlændinge	2, 22, 32-35
udpantning	37, 42
underholdsbidrag	16, 20, 22, 28, 37, 44
ægteskab	4, 8, 13, 15

Statens Information
INFO-Service
Nørre Farimagsgade 65
Postboks 1103
1009 København K

ISBN 87-601-6097-7

ens regler. *Den Sociale Ankestyrelse* yder tilsvarende vejledning over for nævnene. Socialministeriets vejledningsvirksomhed er herefter primært koncentreret om fortolkning af nye lovbestemmelser.

Denne vejledning erstatter Sikringsstyrelsens vejledning nr. 158 af 18. december 1986 om lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag med tilhørende ændring af punkt 45 ved vejledning nr. 67 af 27. marts 1990.